

Magyar Nemzeti Bank

MIÉRT ALACSONY A HAZAI LAKOSSÁGI FOGYASZTÁS?

–

STRUKTURÁLIS OKOK, CIKLIKUS HATÁSOK

MNB Mélyelemzések

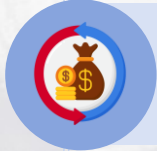
Nemzetközi, relatív pozíciónk a hazai egy főre eső fogyasztásban érdemben alacsonyabb, mint az egy főre eső GDP-ben. Néhány területen kifejezetten keveset költ a hazai lakosság. A jelenség mögött strukturális és ciklikus okok egyaránt állnak.

Az országhatárainkon belül megtermelt jövedelem 3-4 százalékaról le kell mondanunk. Ez egyrészt a hazánkban működő külföldi tőke jövedelméhez, másrészt a külső eladásodás nettó kamategyenlegéhez kapcsolódik.

Alacsony a magyar gazdaság termelékenysége és belföldi jövedelemtermelő képessége is. Ezek a tényezők hosszú távon korlátozzák a belföldi felhasználást és a fogyasztást.

A háztartási szektor jövedelmének aránya a bruttó nemzeti rendelkezésre álló jövedelemből (GNDI) közel 10 százalékponttal mérséklődött az elmúlt évtizedekben, és a munkajövedelmek aránya alacsony nemzetközi összevetésben.

2010 óta a háztartások rendelkezésre álló jövedelmének növekedése az egyik legdinamikusabb volt az EU-ban. A bruttó átlagkeresetek szintje az uniós rangsor alsó harmadában található.

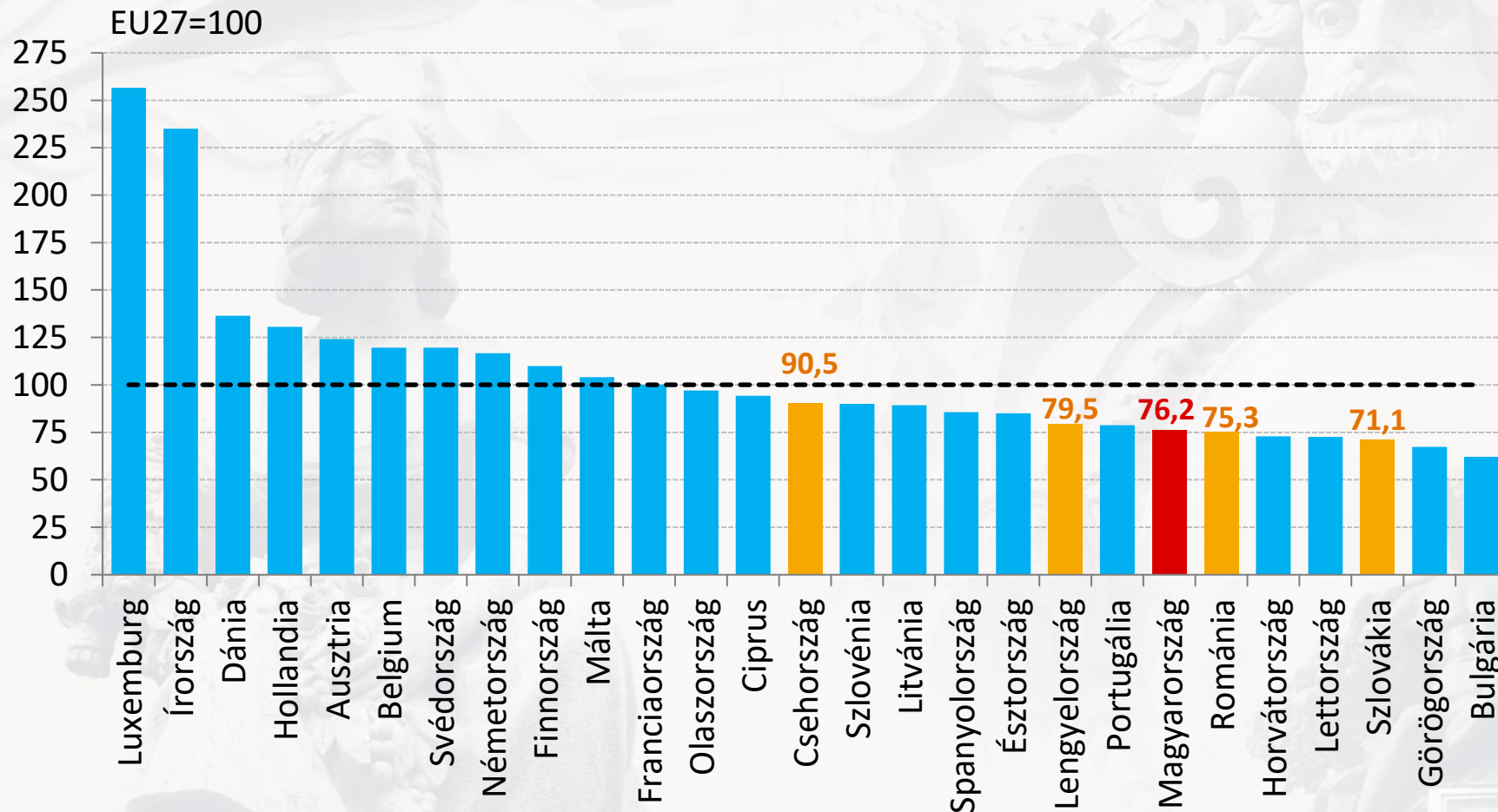

A háztartások fogyasztási rátája fejlettségünkhöz képest alacsony, ami többek között az általános fogyasztói bizalom alacsony szintjével és a jelentős lakáspiaci áremelkedéssel magyarázható.

Előretekintve a fogyasztás emelkedéséhez a GNI növekedését célzó gazdaságpolitikára van szükség, aminek az alapja a hazai termelékenység és jövedelemtermelő képesség növelése, a bérek fenntartható felzárkózása és a hosszú távú bizalom erősítése.

HAZÁNK AZ EGY FŐRE JUTÓ GDP TEKINTETÉBEN A 21. HELYEN ÁLLT AZ EU-S RANGSORBAN 2022-BEN...

A gazdasági teljesítmény és jólét általános, de nem tökéletes mutatója a GDP/fő. Ez alapján az **EU-átlag háromnegyedét éri el a hazai gazdaság hozzáadott-értéke** vásárlóerő-paritáson számolva.

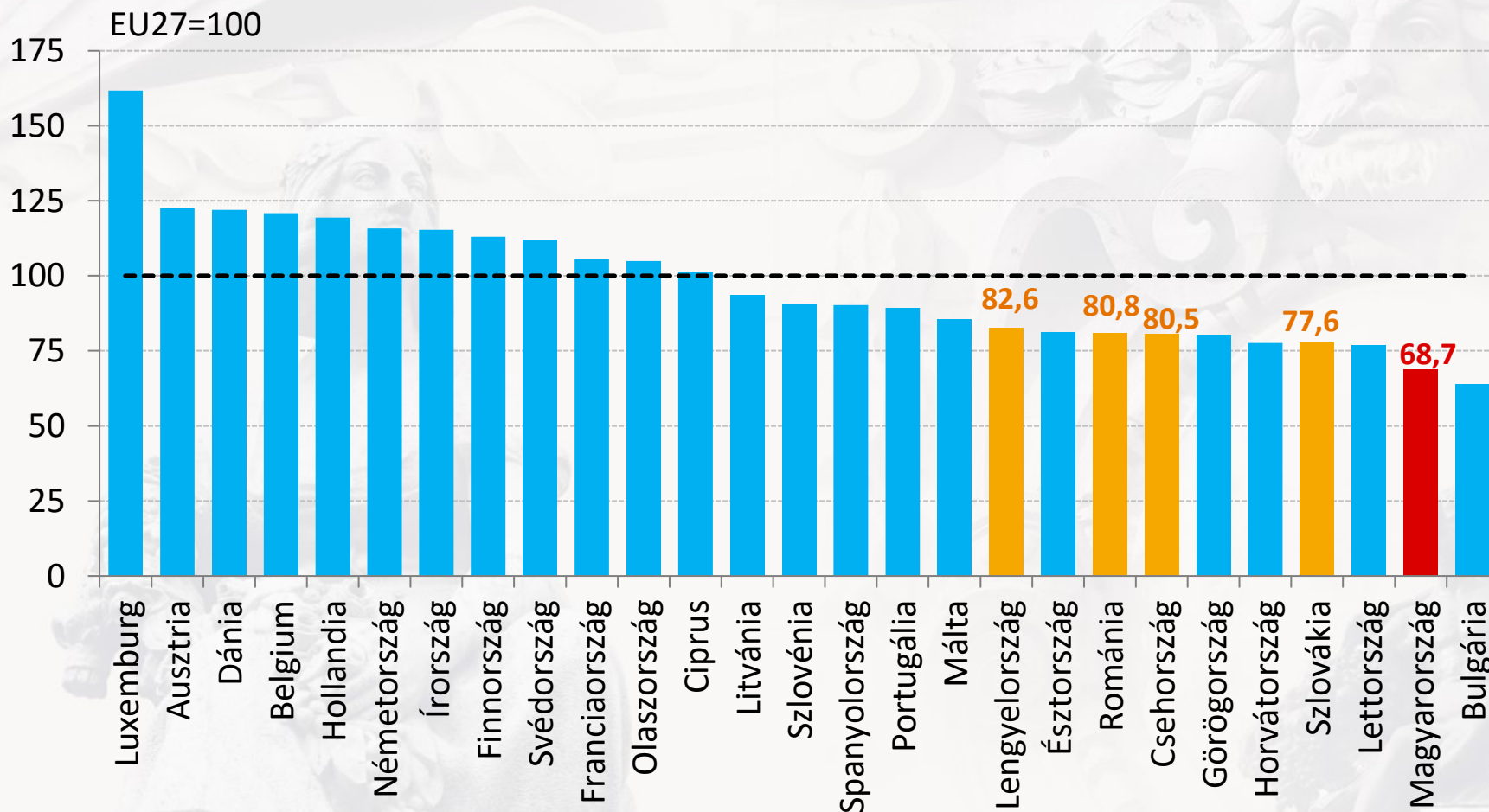
Azért van szükség a vásárlóerő-paritás alkalmazására, mert az árak különbségének hatását ki kell szűrni az összehasonlításból.

AZ EGY FŐRE ESŐ GDP ALAKULÁSA, 2022

Megjegyzés | Folyó áron, vásárlóerő-paritáson mérve.

Forrás | Eurostat, MNB

...AZONBAN LÉNYEGESEN KEDVEZŐTLENEBB A RELATÍV POZÍCIÓNK AZ EGY FŐRE ESŐ HÁZTARTÁSI FOGYASZTÁS TEKINTETÉBEN. MEG KELL ÉRTENÜNK, MI ENNEK AZ OKA!

**Az egy főre eső fogyasztás az EU-
átlag 70 százalékát sem teszi ki.**

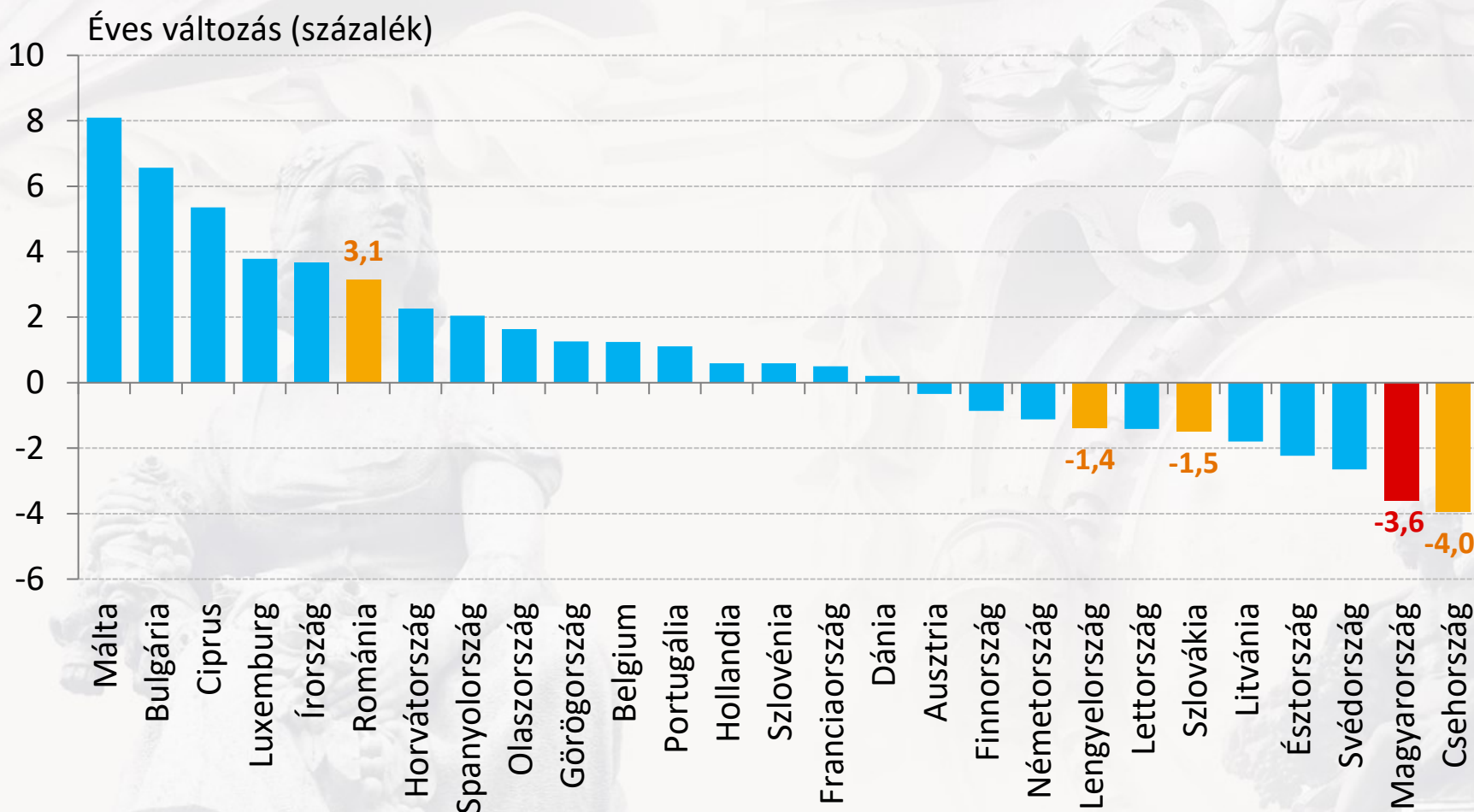
Elemzésünk célja, hogy az egy főre
jutó hozzáadott-érték és
fogyasztás közötti különbség okait
megértsük.

A HÁZTARTÁSOK EGY FŐRE ESŐ TÉNYLEGES FOGYASZTÁSÁNAK ALAKULÁSA, 2022

Megjegyzés | Folyó áron, vásárlóerő-paritáson mérve. A háztartások fogyasztási kiadásai a természetbeni társadalmi juttatásokkal együtt.

Forrás | Eurostat, MNB

A HAZAI LAKOSSÁGI FOGYASZTÁS VOLUMENE JELENTŐS VISSZAESÉST MUTATOTT A TAVALYI ÉVBEN, AMI TOVÁBB ERODÁLHATJA A RELATÍV POZÍCIÓNKAT

A 2023-as adatok szerint a fogyasztás volumene az egyik legnagyobb mértékben csökkent az Európai Unióban, ami nem kedvez az egy főre jutó fogyasztásban elfoglalt relatív pozíciónknak.

A magas infláció miatt csökkentek a reálbérek és a lakosság rendelkezésre álló jövedelme. Ennek közvetlen pénzügyi, valamint közvetett pszichés hatása (a fogyasztói bizalom visszaesése) okozta a fogyasztás csökkenését.

A HÁZTARTÁSOK FOGYASZTÁSI KIADÁSAINAK VÁLTOZÁSA 2023. ELSŐ HÁROM NEGYEDÉVÉBEN

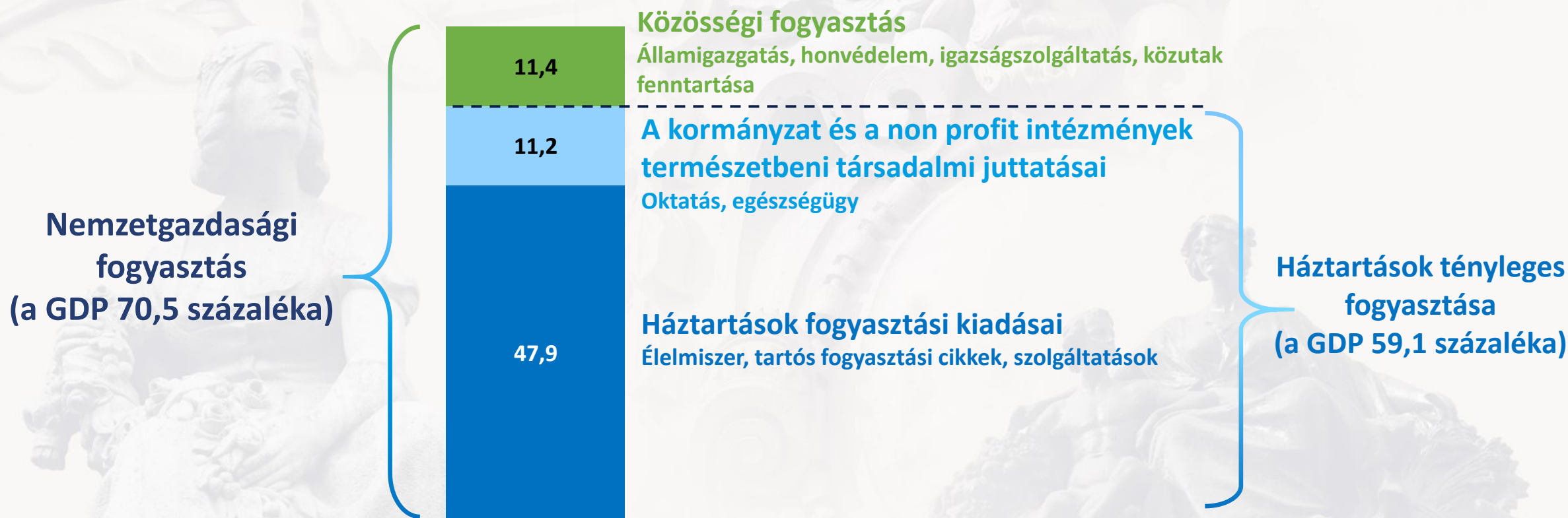
Megjegyzés | Szezonálisan és naptárhatással igazított adatok.

Forrás | Eurostat, MNB

MILYEN FOGYASZTÁSI AGGREGÁTUMOKAT MÉRÜNK?

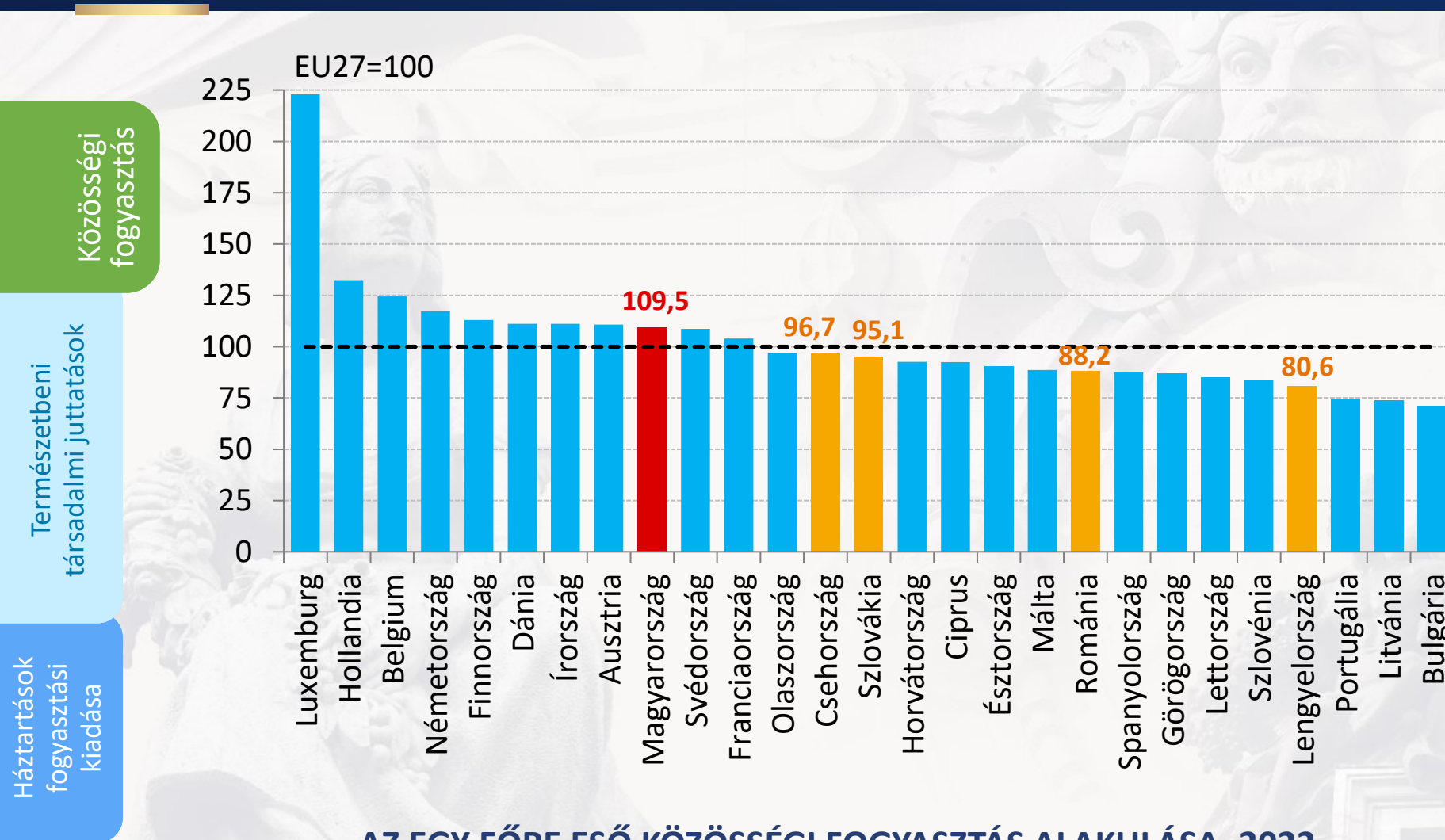
*100 éve Magyarország
gyarapodásáért*

FOGYASZTÁSI TÉTELEK MEGOSZLÁSA A GDP ARÁNYÁBAN, 2022

Forrás | MNB

A HAZAI KÖZÖSSÉGI FOGYASZTÁS UNIÓS ÖSSZEHAISONLÍTÁSBAN IS MAGAS

A **közösségi fogyasztás** azon **kormányzat által finanszírozott** kiadásokat tartalmazza, melyeket a társadalom tagjai **kollektíven fogyasztanak el** (államigazgatási, honvédelmi, rendvédelmi kiadások, közutak fenntartásához kapcsolódó költsékek, stb.).

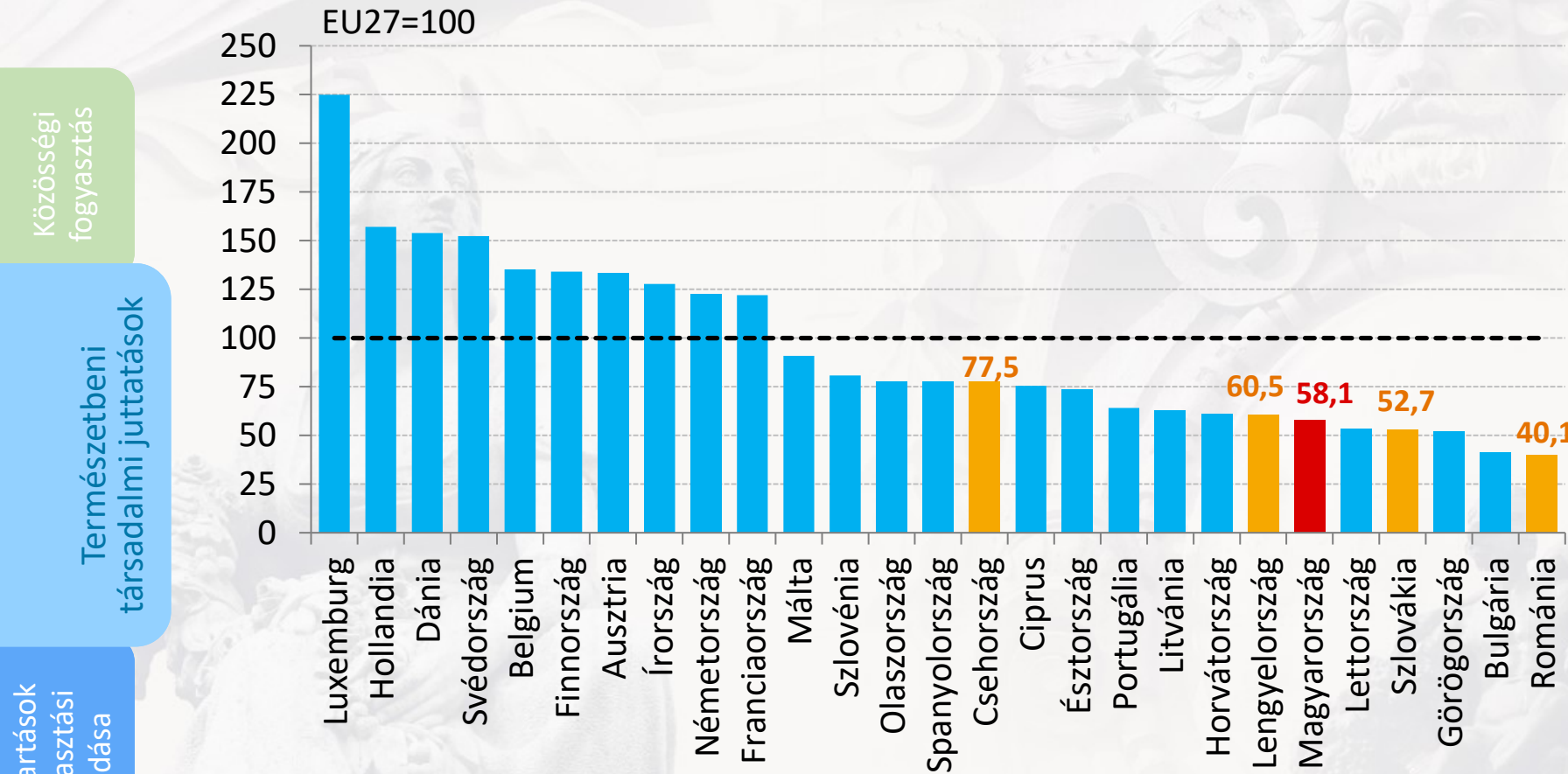
Hazánkban a GDP közel tizedét jelentő közösségi fogyasztás egy főre eső értéke az EU-átlag felett alakult 2022-ben – a régióban egyedülként.

AZ EGY FŐRE ESŐ KÖZÖSSÉGI FOGYASZTÁS ALAKULÁSA, 2022

Megjegyzés | Folyó áron, vásárlóerő-paritáson mérve.

Forrás | Eurostat, MNB

A TERMÉSZETBENI JUTTATÁSOK AZ EU-RANGSOR ALSÓ HARMADÁBAN, DE A RÉGIÓS ÁTLAGNAK MEGFELELŐEN ALAKULNAK

A természetbeni társadalmi juttatások a kormányzat, vagy nonprofit intézmények által finanszírozott olyan nem pénzbeli transzfereket jelentenek, melyeket a háztartások **egyéni szinten fogyasztanak el** (humán egészségügy, oktatás, szociális ellátás: nyugdíj, GYES, GYED, stb.).

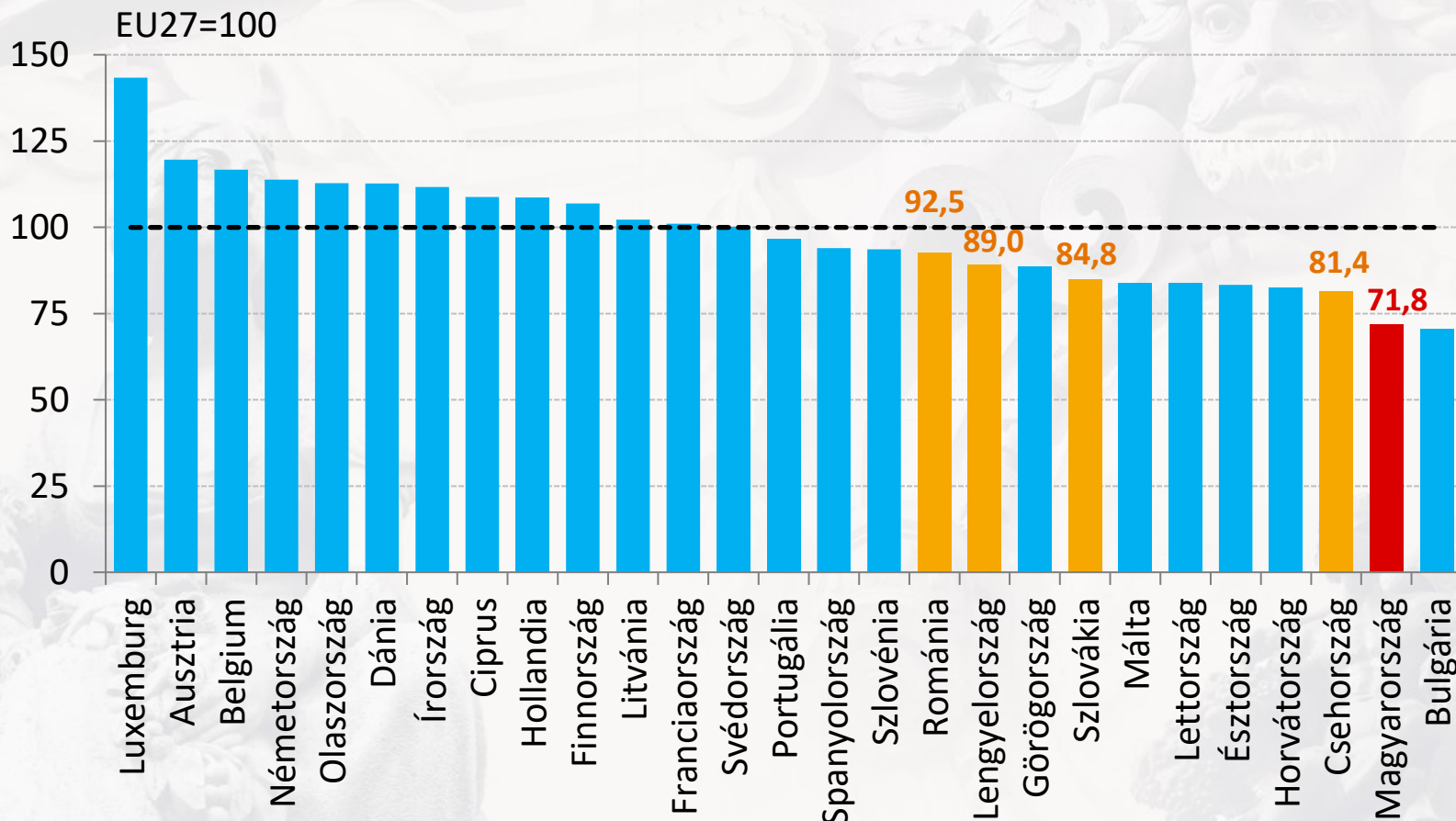
A természetbeni társadalmi juttatások a GDP közel tizedét teszik ki hazánkban, ami elmarad az uniós átlagtól, **egy főre eső összege pedig az EU átlagának 58 százaléka volt** 2022-ben vásárlóerő-paritáson mérve.

AZ EGY FŐRE ESŐ TERMÉSZETBENI TÁRSADALMI JUTTATÁSOK ALAKULÁSA, 2022

Megjegyzés | Folyó áron, vásárlóerő-paritáson mérve.

Forrás | Eurostat, MNB

A HÁZTARTÁSOK TÉNYLEGES FOGYASZTÁSBAN MÉRT ELMARADÁS OKÁT A HÁZTARTÁSOK EGY FŐRE ESŐ SAJÁT FOGYASZTÁSI KIADÁSAIBAN TALÁLJUK

A háztartások fogyasztási kiadásai azon saját maguk által finanszírozott költségeket jelentik, amelyeket termékek vásárlására, vagy szolgáltatások igénybevételére fordítanak.

Ez a fogyasztási tétel teszi ki a GDP majdnem felét.

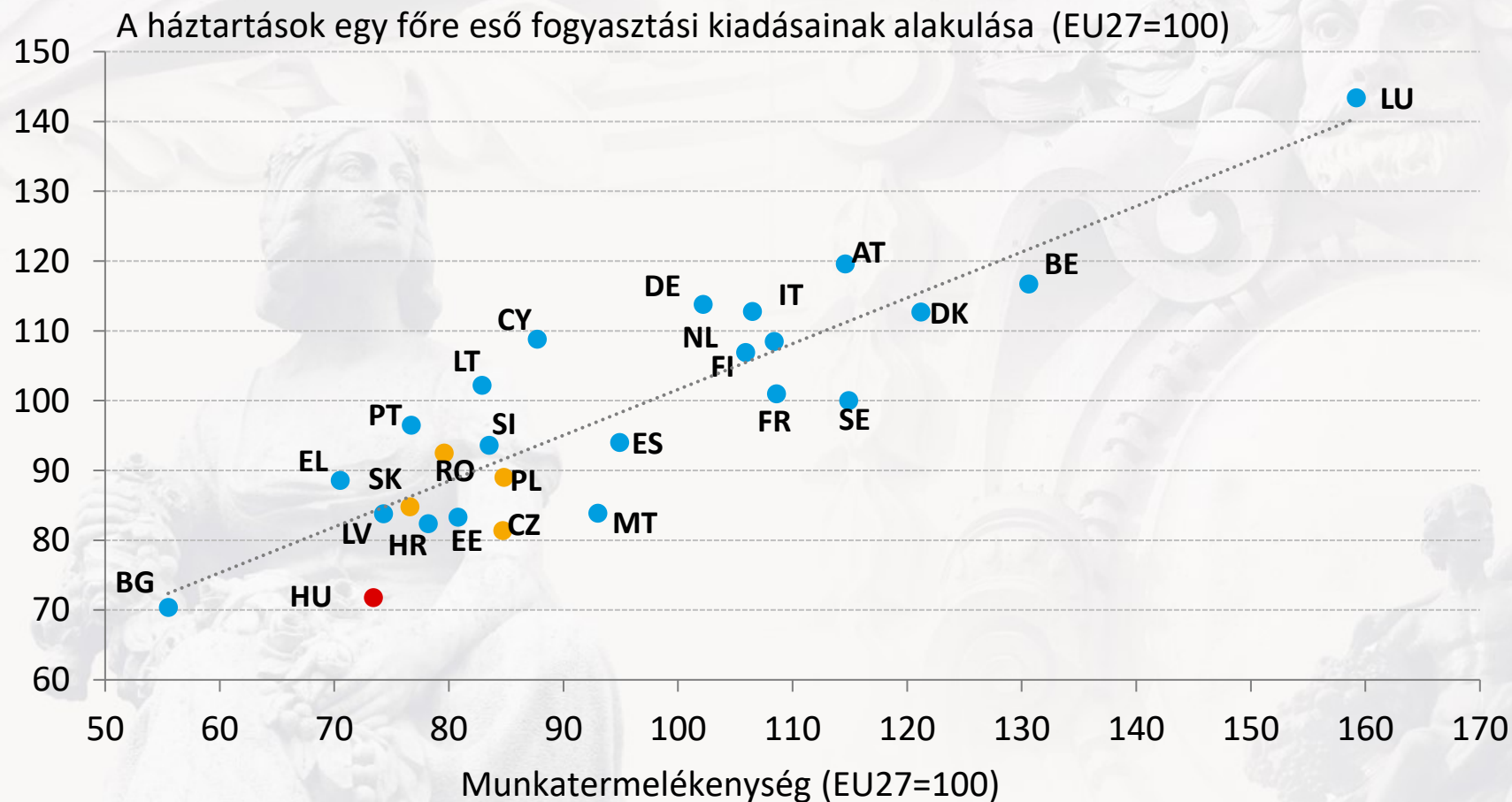
Az EU átlagos fogyasztásának nagyjából 72 százalékát éri el a hazai háztartások fogyasztási kiadása, ami jóval alacsonyabb, mint a többi visegrádi ország mutatója.

A HÁZTARTÁSOK EGY FŐRE ESŐ FOGYASZTÁSI KIADÁSAINAK ALAKULÁSA, 2022

Megjegyzés | Folyó áron, vásárlóerő-paritáson mérve.

Forrás | Eurostat, MNB

A HÁZTARTÁSOK FOGYASZTÁSI KIADÁSA ELMARAD A TERMELÉKENYSÉGÜNK ÁLTAL INDOKOLT SZINTTŐL IS

A HÁZTARTÁSOK EGY FŐRE ESŐ FOGYASZTÁSI KIADÁSAI ÉS A MUNKATERMELÉKENYSÉG ALAKULÁSA, 2022

Megjegyzés | Folyó áron, vásárlóerő-paritáson mérve.

Forrás | Eurostat, MNB

A hazai fogyasztási szint tehát alacsony uniós összehasonlításban, de vajon összhangban van-e a termelékenység szintjével? Az adatok azt tükrözik, hogy az országok többségében a termelékenység növekedésével jellemzően a fogyasztás is emelkedik. A fogyasztás és a munkatermelékenység kapcsolatát szemlélteti az ábrán a regressziós egyenes.

Hazánkban a fogyasztás elmarad a még termelékenység által indokolt szinttől is. A következőkben ennek okait elemezzük.

	Élelmiszer, ital, dohányáru		Ruházat, lábbeli		Háztartás, lakásfenntartás		Egészségügy		Közlekedés		Telekomm.		Szabadidő, vendéglátás	
	EU27 =100	Hely	EU27 =100	Hely	EU27 =100	Hely	EU27 =100	Hely	EU27 =100	Hely	EU27 =100	Hely	EU27 =100	Hely
BG	63,1	27.	35,9	26.	33,7	27.	63,0	22.	47,4	23.	90,5	17.	33,2	26.
PL	76,6	25.	61,5	24.	39,3	25.	86,4	12.	58,3	21.	50,0	26.	24,1	27.
CZ	88,8	22.	64,1	23.	78,0	14.	40,7	25.	52,6	22.	81,0	20.	94,8	18.
SK	90,6	20.	57,7	25.	85,4	13.	37,0	27.	27,6	27.	78,6	21.	62,3	22.
RO	90,9	19.	74,4	21.	45,9	24.	79,0	19.	45,2	26.	73,8	23.	37,7	24.
HR	107,8	8.	74,4	20.	48,8	23.	85,2	13.	47,4	24.	121,4	6.	99,4	17.
HU	64,7	26.	33,3	27.	34,8	26.	40,7	26.	45,6	25.	47,6	27.	34,9	25.

A HÁZTARTÁSOK EGY FŐRE ESŐ FOGYASZTÁSI KIADÁSA AZ EGYES FOGYASZTÁSI CSOPORTOKBAN, 2022

Megjegyzés | Folyó áron, vásárlóerő-paritáson mérve. Azok a termékek és szolgáltatások szerepelnek az ábrán, ahol hazánk pozíciója az EU-s rangsor legvégén található.

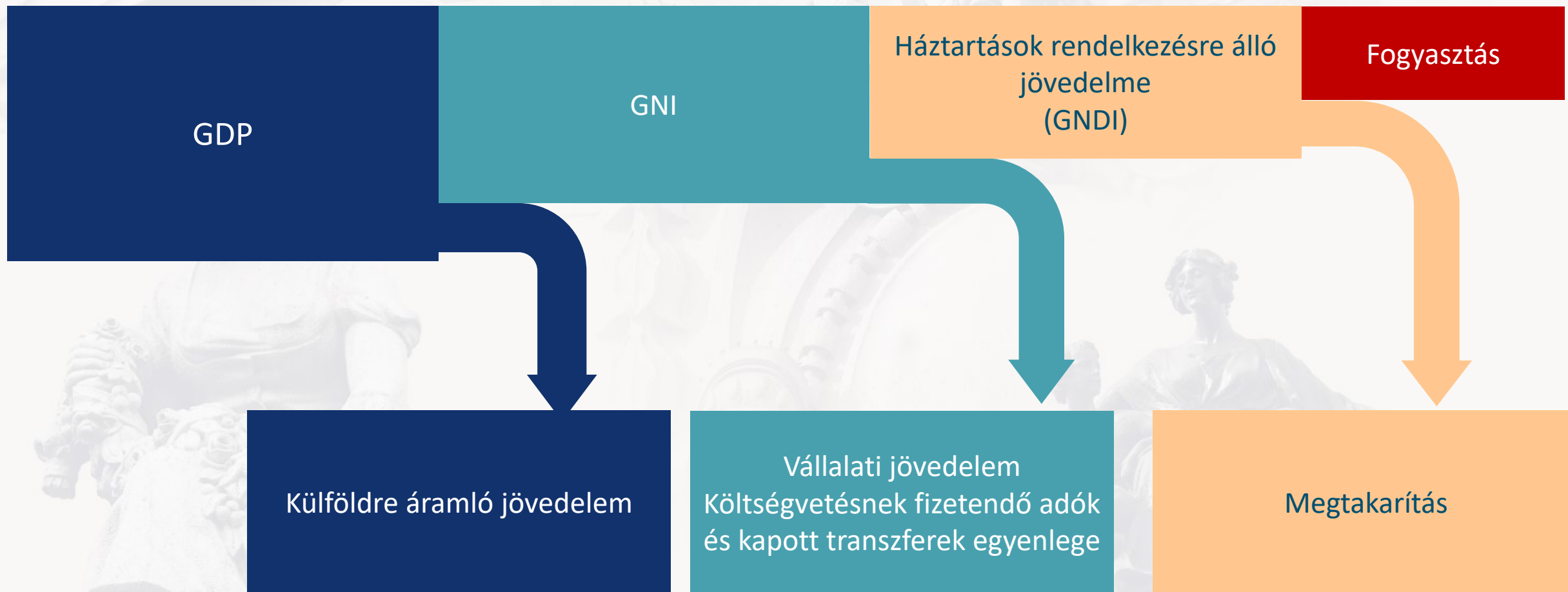
Forrás | Eurostat, MNB

*100 éve Magyarország
gyarapodásáért*

AZ ALACSONY FOGYASZTÁS STRUKTURÁLIS OKAI

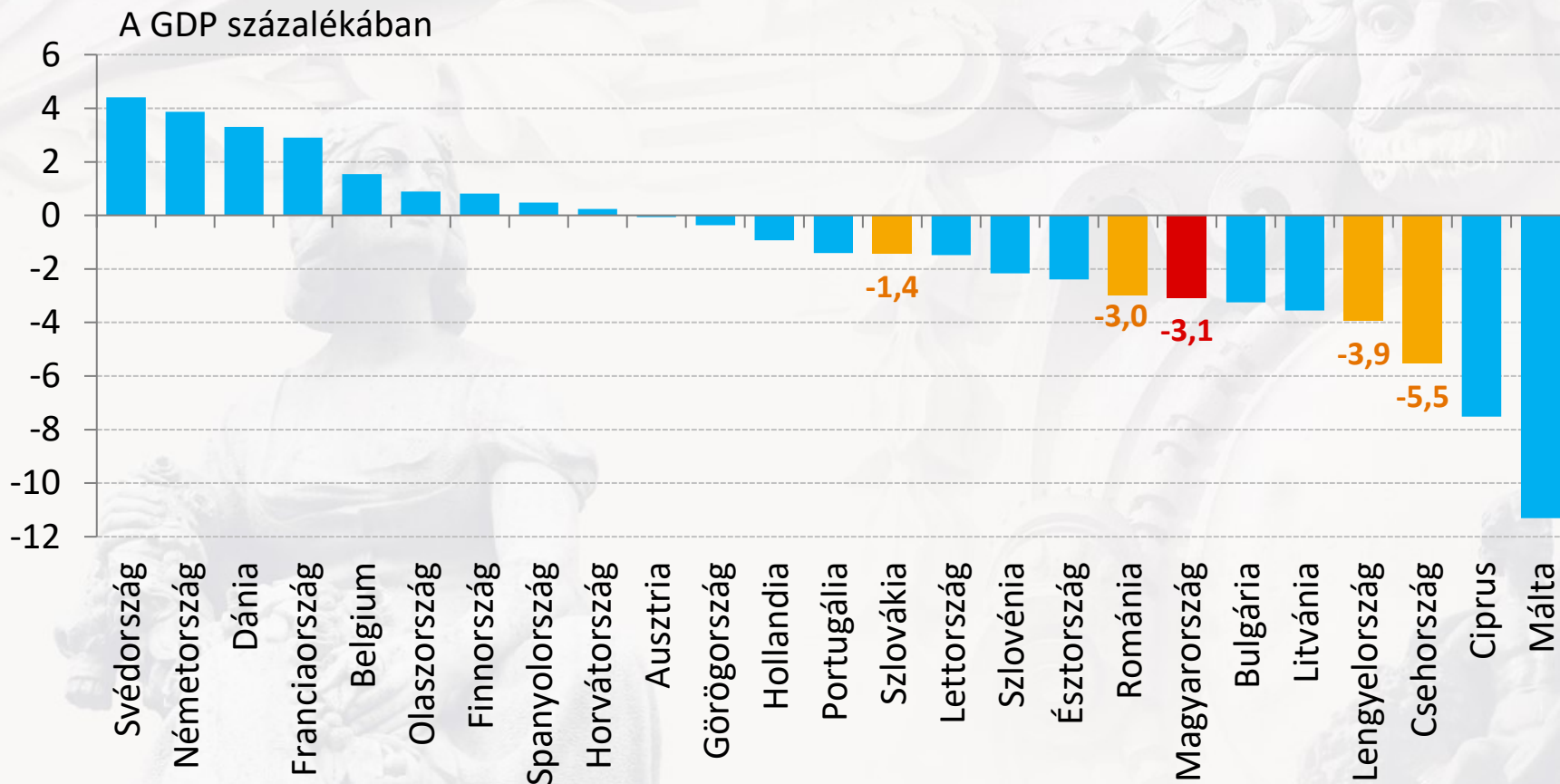
MI OKOZHATJA A KÜLÖNBSÉGET A FOGYASZTÁSI ÉS A GDP HELYEZÉSÜNK KÖZÖTT?

Forrás | MNB

PROBLÉMAKÖR	MIBEN RAGADHATÓ MEG?	A PROBLÉMA OKA
Nemzetközi jövedelemelosztás	GDP/GNI rés jelentős, ha nem is kirívó	1. Magas FDI-állomány, alacsony hazai hozzáadott érték mellett 2. Külső eladósodás ismételt emelkedése
Belföldi jövedelemelosztás	Háztartási szektor jövedelmi részaránya a teljes GNI-ből és a GNDI-ből csökken és alacsony	1. Alacsony hazai hozzáadott érték → alacsony hazai bérek 2. Munkavállalók gyenge alkupozíciója
Fogyasztás időbeli elosztása	Fejlettségünkhöz képest nagyon alacsony a fogyasztási ráta	1. Bizonytalan konjunkturális kilátások 2. Ingatlanpiaci árnövekedés 3. Nagy ellátórendszerek feszültségei

A KÜLSŐ JÖVEDELEMELOSZTÁS PROBLÉMÁI: AZ ORSZÁGHATÁRAINKON BELÜL MEGTERMELT JÖVEDELEM 3-4 SZÁZALÉKÁRÓL LE KELL MONDANUNK

A GNI-GDP RÉSZ ALAKULÁSA, 2022

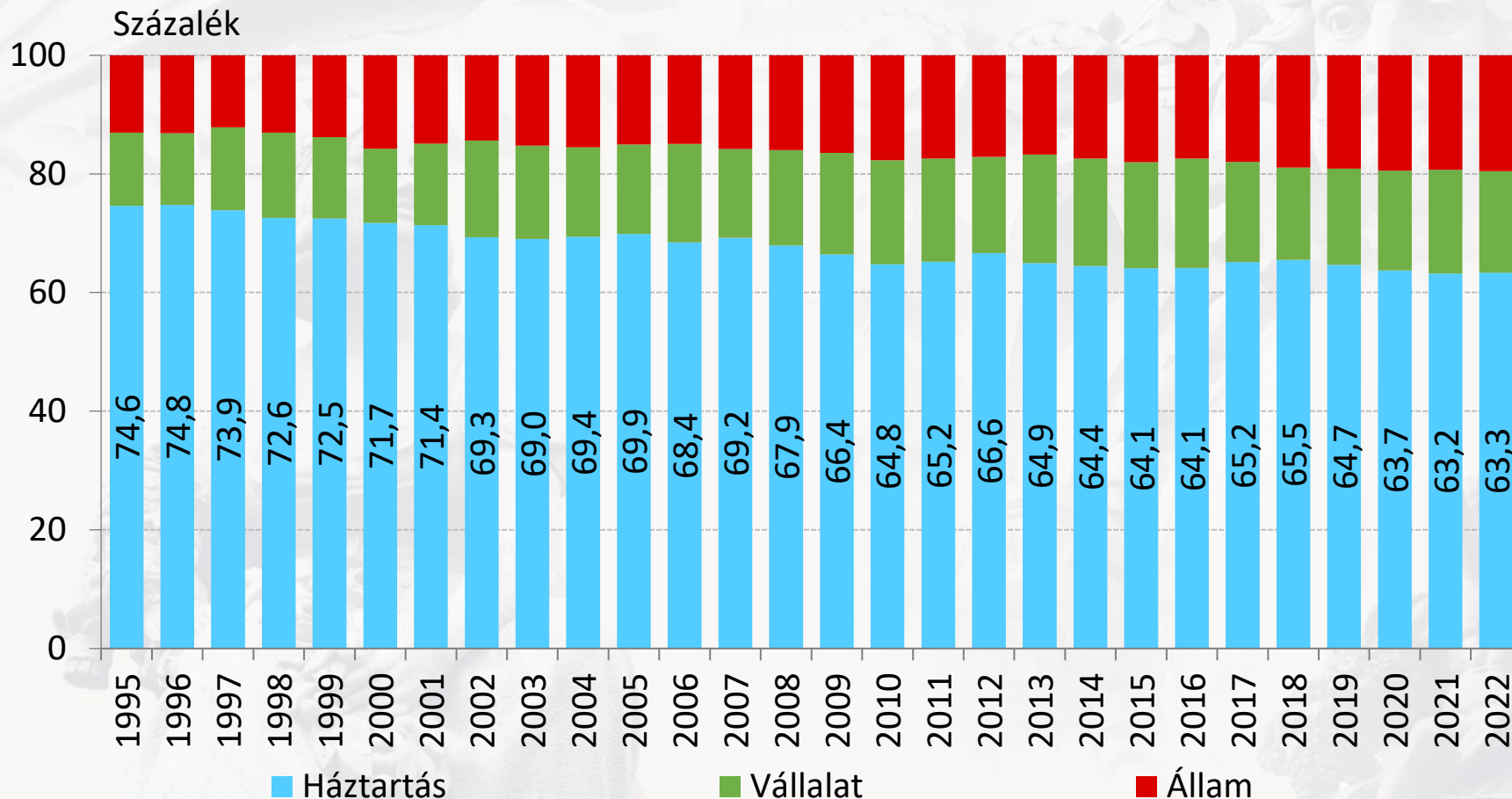
Megjegyzés | Írország (-28,2 százalék) és Luxemburg (-29,1 százalék) nem szerepel az ábrán.

Forrás | Eurostat, MNB

Az országok közötti jövedelemelosztás kelet-nyugati megosztottságot tükröz. **A nyugati országok jellemzően több jövedelemmel rendelkeznek, mint amennyi hozzáadott-érték képződik az országhatáraikon belül.** Ennek elsősorban az az oka, hogy hiteleken és FDI-on keresztül jelentős összegeket helyeznek ki más országokba, ami nekik (is) termel jövedelmet.

Azok az országok, amelyek befogadják e tőkét, a profitokon és kamatokon keresztül lemondanak a náluk előállított jövedelem egy részéről – ezt tükrözik a kelet-közép-európai adatok.

A BELSŐ JÖVEDELEMELOSZTLÁS ELTOLÓDÁSA: A HÁZTARTÁSI SEKTOR JÖVEDELMÉNEK GNI ARÁNYA TÖBB, MINT 10 SZÁZALÉKPONTTAL MÉRSÉKLŐDÖTT

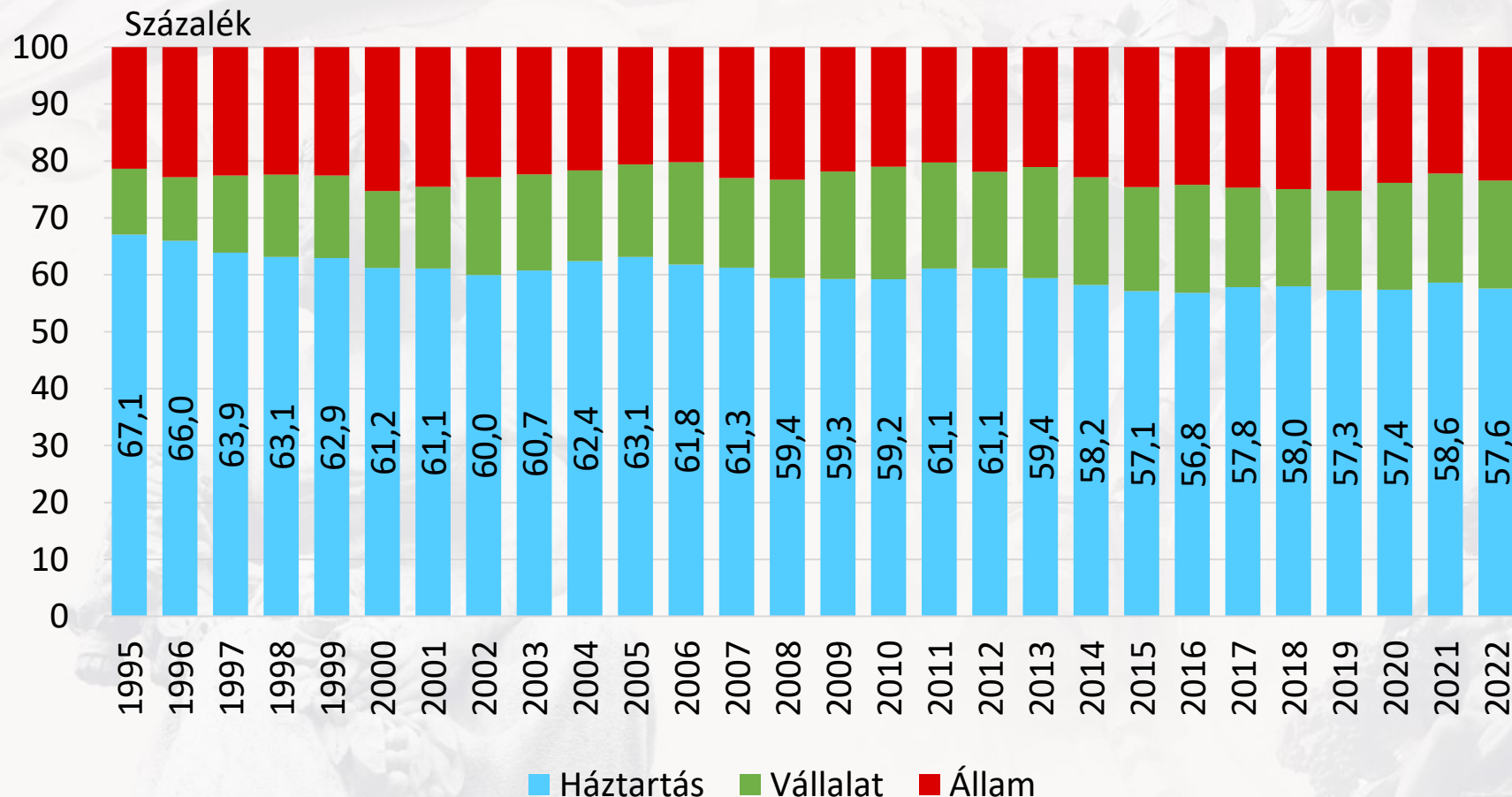
Az ország rezidens szektorai által képzett bruttó nemzeti jövedelem (GNI) közel kétharmadát a háztartások állítják elő.

A hazai háztartási szektor viszont egyre kisebb mértékben részesedik a GNI-ből. A háztartások jövedelme adná a fogyasztás gerincét, tehát ennek csökkenése tartósan alacsony fogyasztást eredményez.

A GNI SEKTORÁLIS FELBONTÁSA

Forrás | Eurostat, MNB

A BELSŐ JÖVEDELEMELOSZTLÁS ELTOLÓDÁSA: A HÁZTARTÁSI SEKTOR RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ JÖVEDELMÉNEK ARÁNYA IS CSÖKKENT

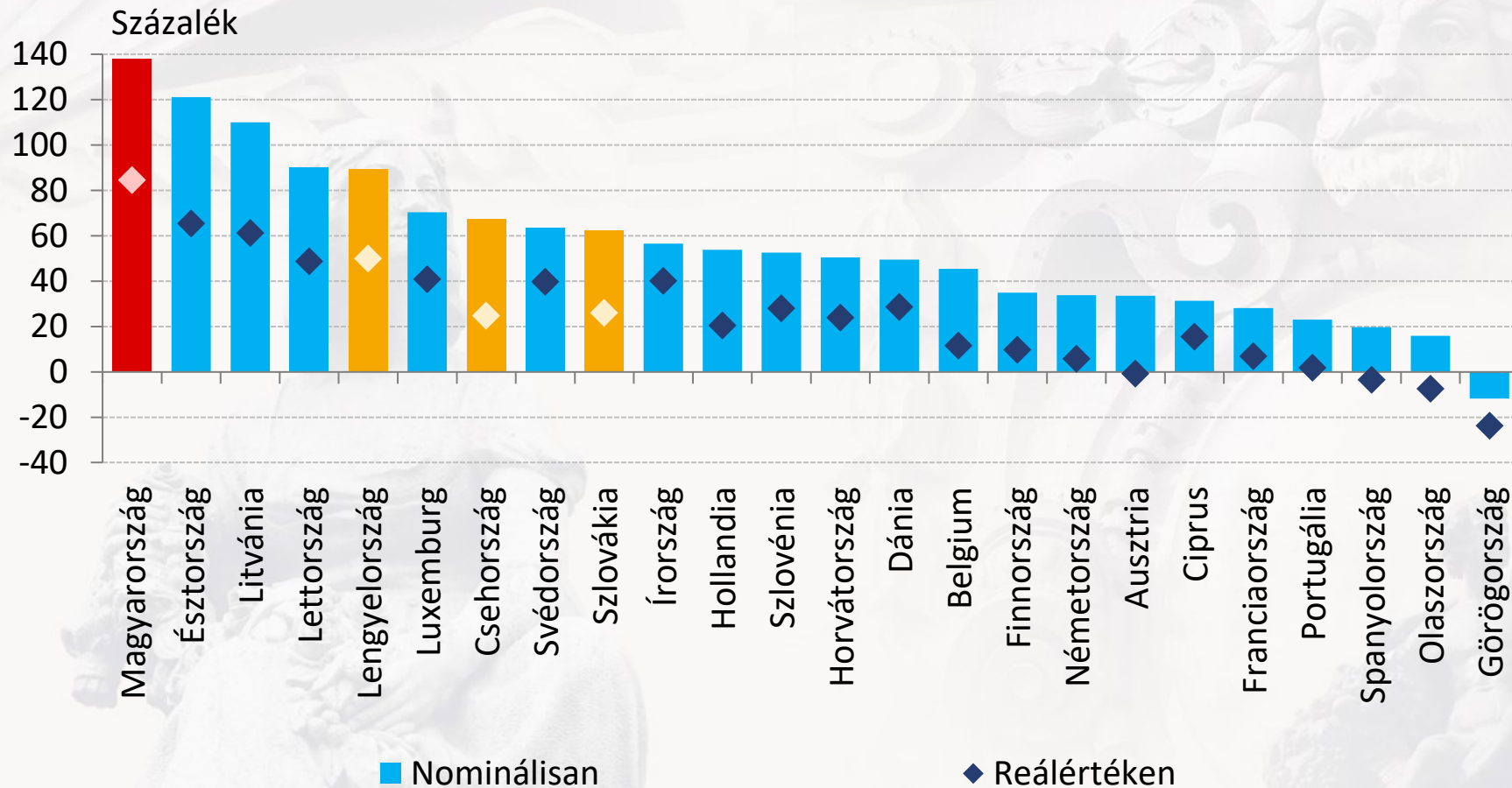

A hazai háztartási szektor részaránya közel 10 százalékponttal csökkent a GNDI-ből is.

A GNDI SZÉKTORÁLIS FELBONTÁSA

Forrás | Eurostat, MNB

MAGYARORSZÁGON NŐTT A LEGNAGYOBB ÜTEMBEN A NOMINÁLISAN ÉS REÁLÉRTÉKEN SZÁMÍTOTT JÖVEDELEM...

Az elmúlt évtized élénk
jövedelemnövekedése mögött
elsősorban bérek emelkedése
húzódik meg.

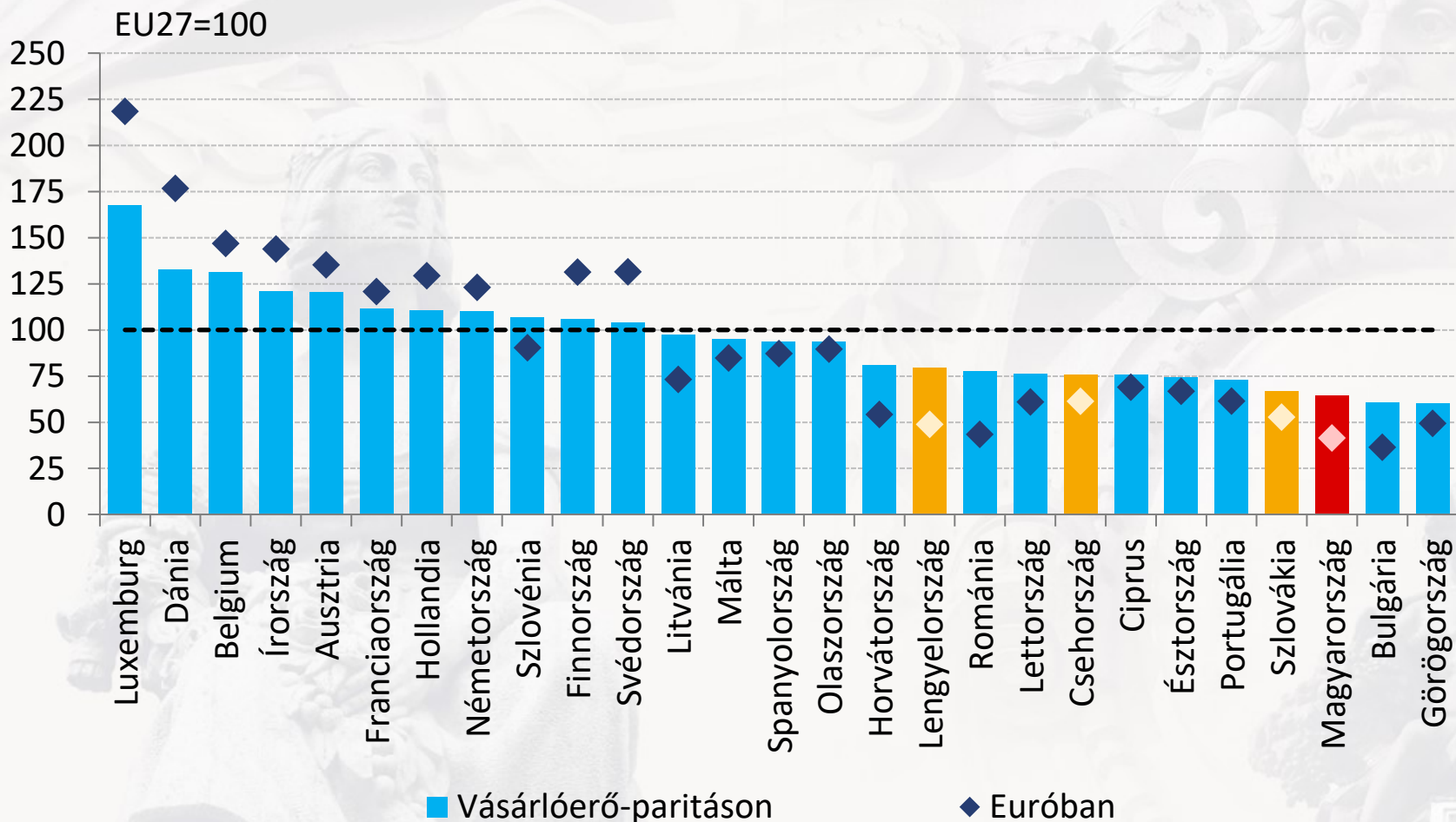
A növekedési ütem azonban nem
árul el mindent. **Fontos, hogy a
szinteket is megvizsgáljuk!**

A HÁZTARTÁSI NEMZETI VALUTÁBAN MÉRT NETTÓ RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ JÖVEDELEM VÁLTOZÁSA, 2010-2022

Megjegyzés | Nettó rendelkezésre álló jövedelem. Ausztriában és Németországban 2012-2022 között. Bulgária, Románia és Málta esetében nem áll rendelkezése adat.

Forrás | Eurostat, MNB

...UGYANAKKOR A VÁSÁRLÓERŐ-PARITÁSON SZÁMOLT BRUTTÓ ÁTLAGKERESETEK ALAPJÁN TOVÁBBRA IS A RÉGIÓS ÁTLAG ALATT VAGYUNK

A bérek növekedése szintben nem jelentett érdemi előrelépést.
Továbbra is alacsony a hazai munkavállalók jövedelme nemzetközi összevetésben.

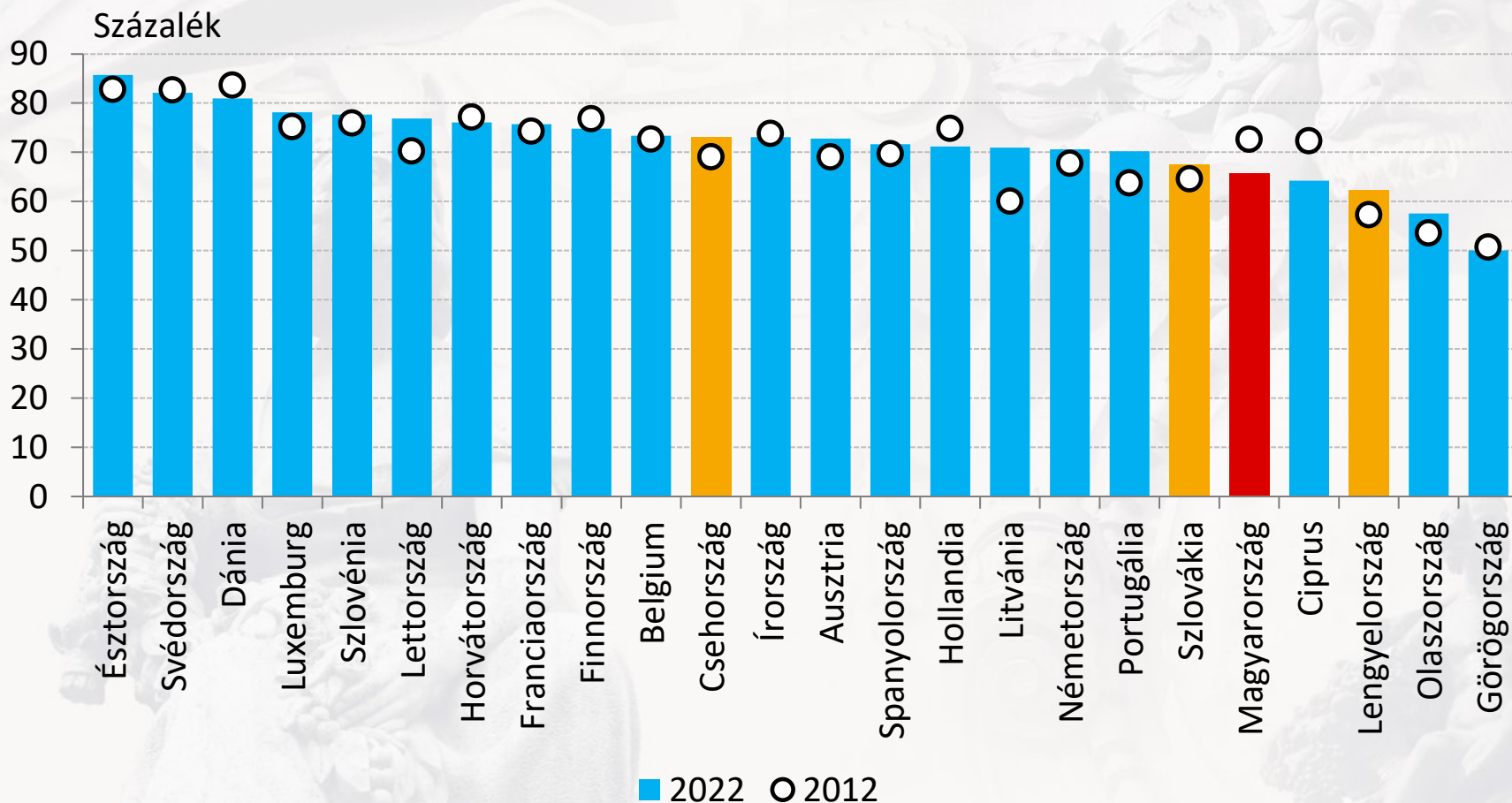
Euróban nézve az EU-átlag kevesebb, mint felét éri el a hazai bruttó átlagkeresetek, de vásárlóerő-paritáson is csak 64 százalékot.

A BRUTTÓ ÁTLAGKERESETEK ALAKULÁSA AZ EURÓPAI UNIÓBAN, 2022

Megjegyzés | Nemzeti számlás adatok alapján.

Forrás | Eurostat, MNB

A MUNKAJÖVEDELMEK BRUTTÓ NEMZETI JÖVEDELEMHEZ VISZONYÍTOTT ARÁNYA ALACSONY

A GNI-arányos bérhányad 6,9 százalékpontot csökkent 10 év alatt.

A régiós országok közül egyedül hazánkban mérséklődött ez a részarány, mely az ötödik legalacsonyabb volt 2022-ben az EU-s országok között.

A HÁZTARTÁSOK GNI-ARÁNYOS TELJES BÉRHÁNYADÁNAK ALAKULÁSA

Megjegyzés | Bulgária, Románia és Málta esetében nem áll rendelkezése adat.

Forrás | Eurostat, MNB

A bérhányad számítása körül statisztikai bizonytalanság van. A nemzeti számlás és az intézményi-munkaügyi statisztika eltérő képet fest a bérhányad alakulásáról.

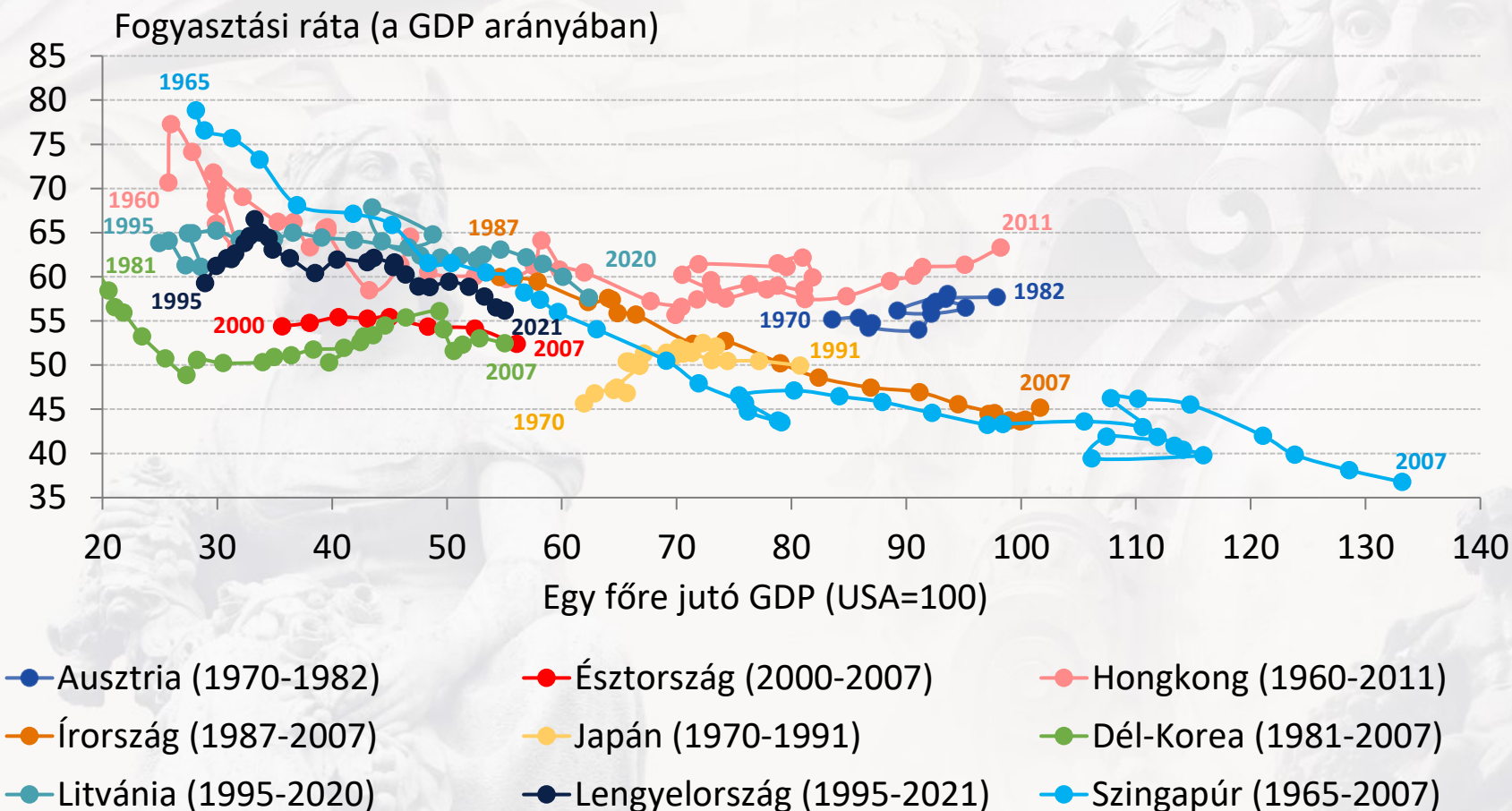
KÜLÖNBSÉGEK A STATISZTIKÁKBAN A BÉRHÁNYADRA VONATKOZÓAN

- 2014-től az intézményi-munkaügyi statisztikában nagyobb mértékű a bérnövekedés, mint a nemzeti számlás adatokban
- Míg a nemzeti számlás adatok alapján a bérhányad évek óta csökken, az intézményi statisztika alapján historikusan magas szintet ért el az utóbbi években

LEHETSÉGES OKOK

- Adatfelvétel különbsége (intézményi statisztika csak a bejelentett béreket tartalmazza)
- Gazdaság fehéredése

A SIKERES FELZÁRKÓZÁSI PÁLYÁN ÁLTALÁBAN MÉRSÉKLŐDIK A FOGYASZTÁSI RÁTA

Érdekes megvizsgálni, hogy hogyan alakul a fogyasztási ráta a gazdasági felzárkózás során.

Sikeres konvergenciát végrehajtó országoknak azokat tekintjük, amelyek fejlettsége az USA mutatójának 55 százaléka alatti szintről minimum 20 százalékpontos javulást ért el magas GDP-növekedés mellett.

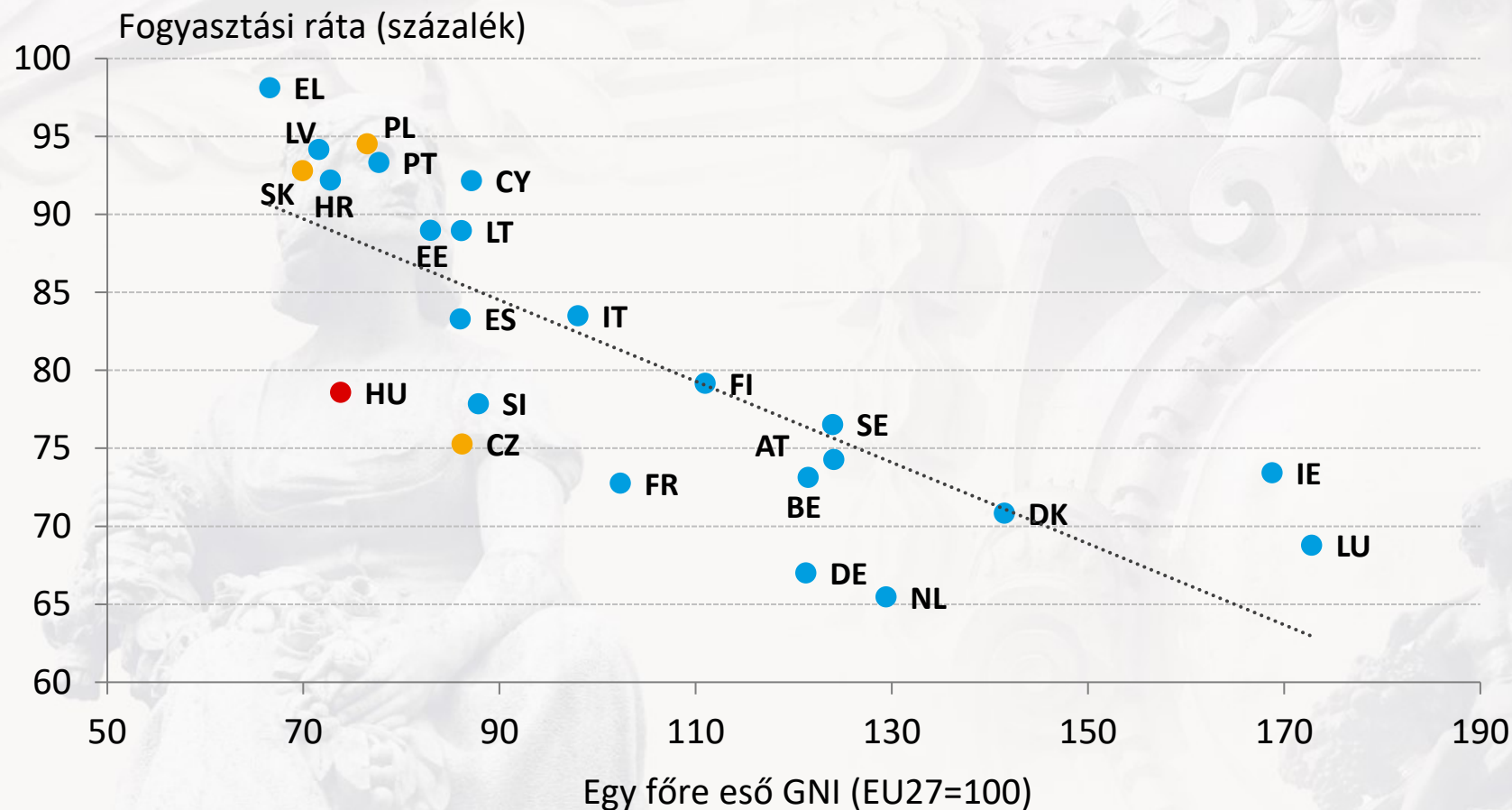
Az elmúlt több, mint 60 év tapasztalatai azt mutatják, hogy a **fogyasztási ráta csökken a gazdasági felzárkózás folyamán.**

A FOGYASZTÁSI RÁTA ÉS AZ EGY FŐRE JUTÓ GDP ALAKULÁSA

Megjegyzés | Az egy főre jutó GDP vásárlóerő-paritáson mérve konstans 2021. évi áron.

Forrás | Eurostat, Maddison, MNB

A FOGYASZTÁSI RÁTA A FEJLETTSÉGÜNKHÖZ KÉPEST IS ALACSONY

A fogyasztási ráta
jövedelembővüléssel
összhangban történő csökkenését
jelöli a regressziós egyenes.

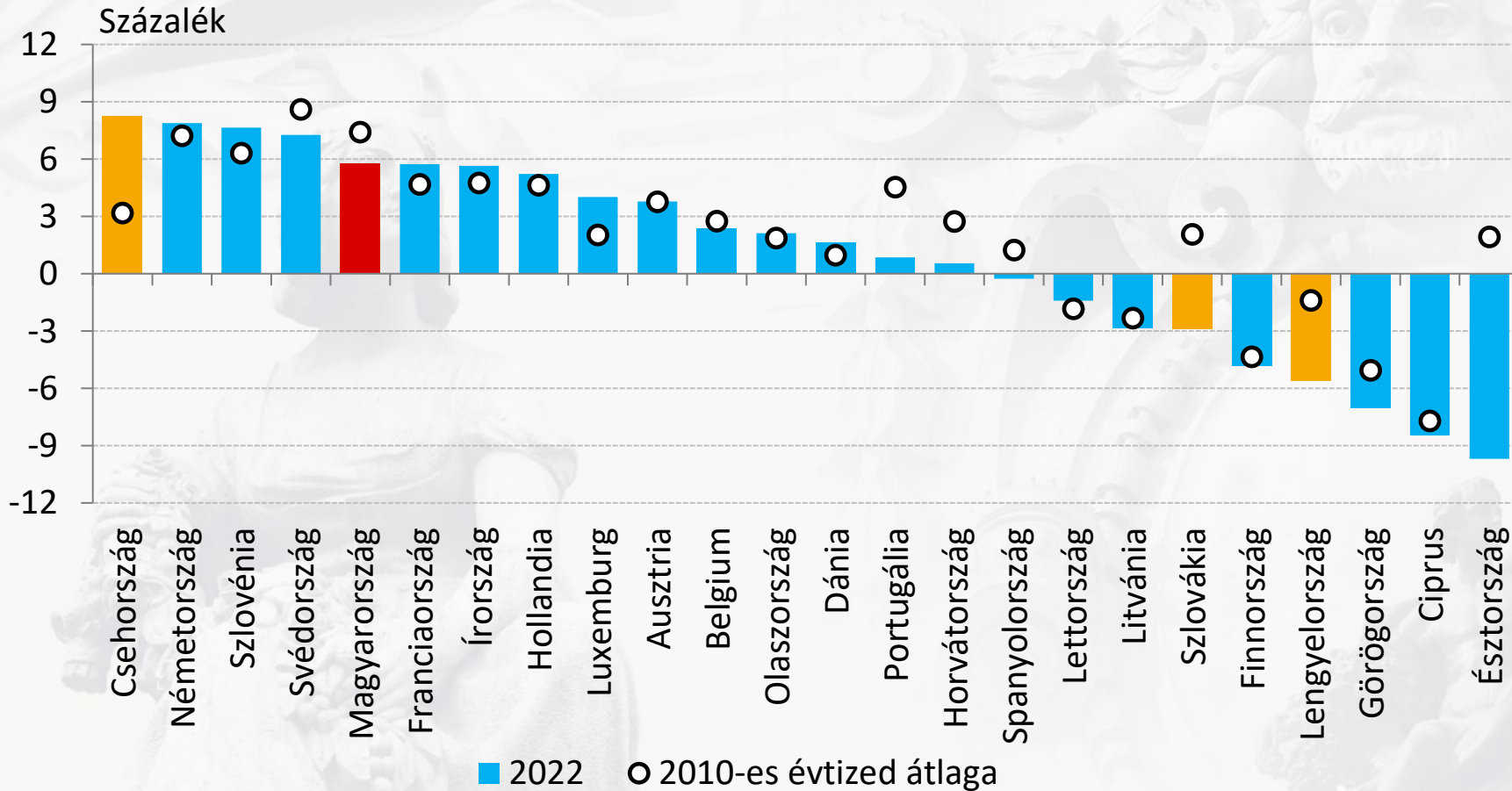
Hazánk jóval az egyenes alatt
található, ami azt jelenti, hogy
**fejlettségünkhöz képest alacsony
a fogyasztási rátánk.**

A HÁZTARTÁSOK GNI-ARÁNYOS FOGYASZTÁSI RÁTÁJA ÉS AZ EGY FŐRE ESŐ GNI ALKULÁSA, 2022

Megjegyzés | Bulgária, Románia és Málta esetében nem áll rendelkezésre adat.

Forrás | Eurostat, MNB

A MAGYAR LAKOSSÁG MEGTAKARÍTÁSAI JÖVEDELEMARÁNYOSAN MAGASAK

A vizsgált periódusban hazánkban 5 százalék fölött alakult a nettó megtakarítási ráta, ami EU-s összevetésben is magas.

A megtakarítási ráta ráadásul tartósan magas, vagyis nem csak ciklikus emelkedés áll a folyamat mögött.

A HÁZTARTÁSOK GNI-ARÁNYOS NETTÓ MEGTAKARÍTÁSI RÁTÁJÁNAK ALAKULÁSA

Megjegyzés | Bulgária, Románia és Málta esetében nem áll rendelkezésre adat. Németország és Ausztria esetében 2012-2019 közötti átlag.

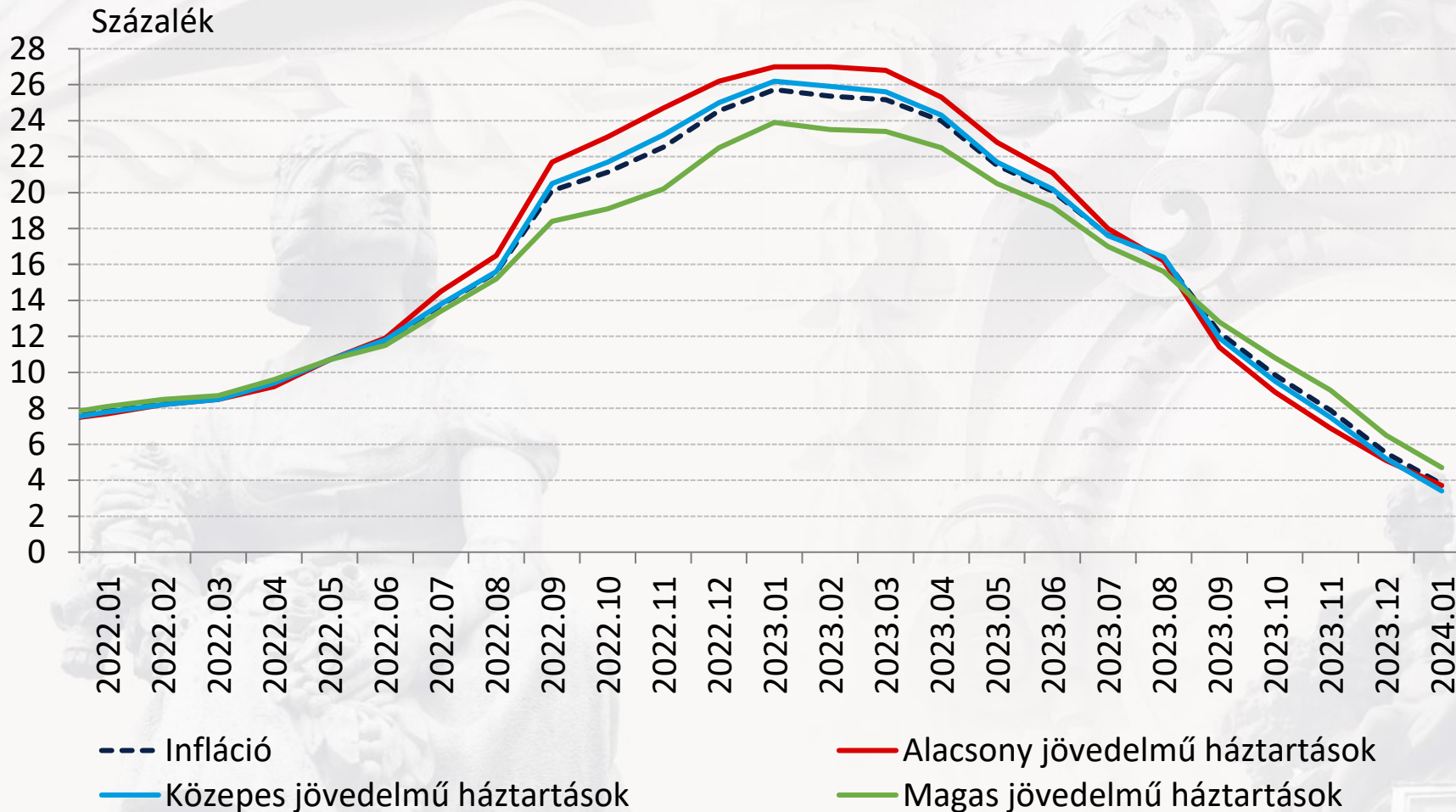
Forrás | Eurostat, MNB

*100 éve Magyarország
gyarapodásáért*

AZ ALACSONY FOGYASZTÁS CIKLIKUS OKAI

A MAGAS FOGYASZTÁSI RÁTÁVAL JELLEMEZHETŐ HÁZTARTÁSOKAT NAGYOBB MÉRTÉKBEN SÚJTOTTA AZ ELMÚLT IDŐSZAK MAGAS INFLÁCIÓJA

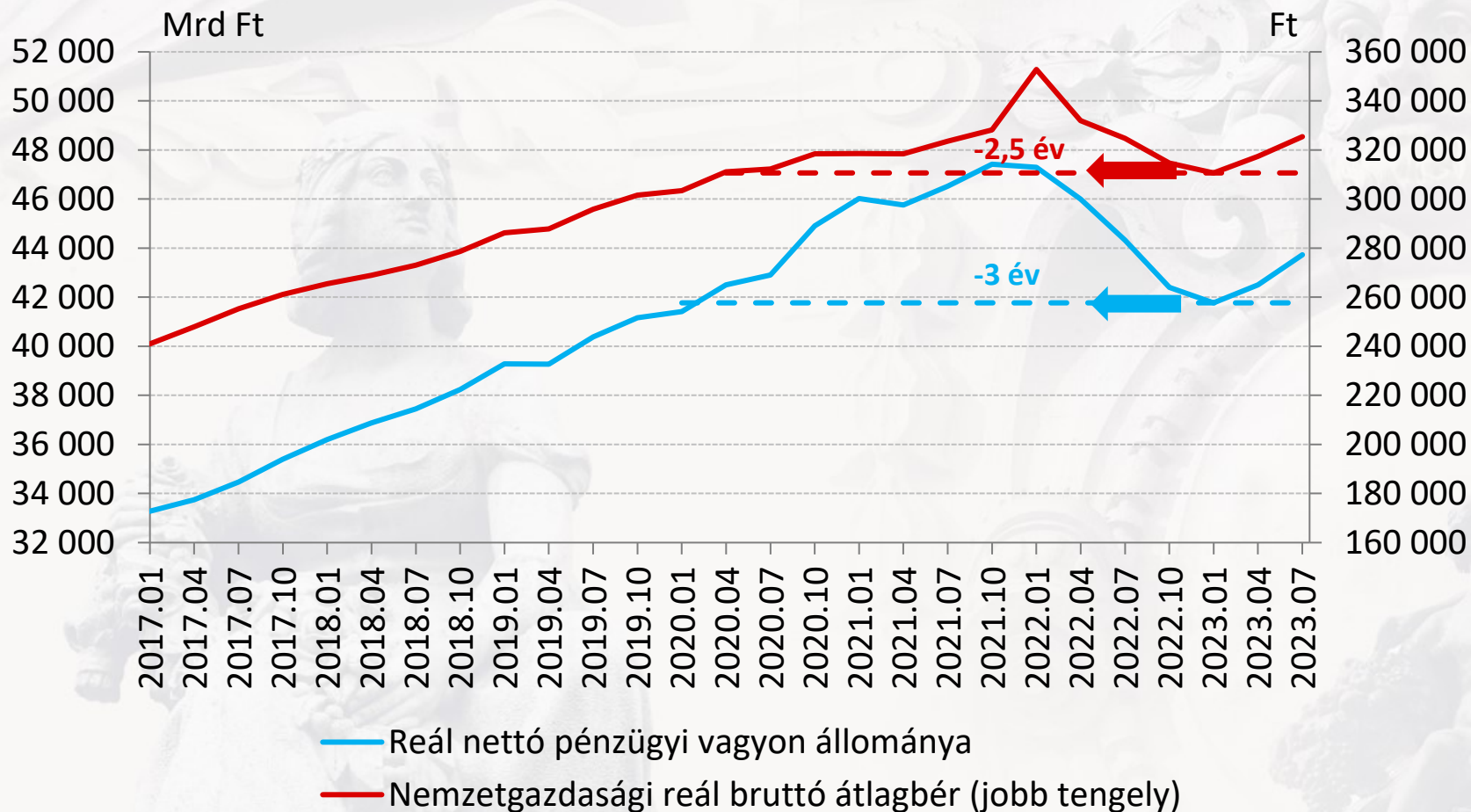

AZ ÉVES INFLÁCIÓ ALAKULÁSA AZ EGYES JÖVEDELMI RÉTEGEKBEN

Az alacsonyabb jövedelmű háztartások az átlagosnál is nagyobb inflációval szembesültek. Ennek fő oka, hogy a fogyasztásuk nagyobb részét teszik ki az élelmiszerek, amelyek az élelmiszeripari szektor alacsony versenyképessége következtében hazánkban drágultak a legnagyobb mértékben az EU tagországok között.

2023 januárjában, az infláció csúcspontján 3,1 százalékponttal magasabb volt az infláció az alacsony jövedelműek eltérő fogyasztói kosara alapján, mint a magas jövedelműek körében.

A BÉREK ÉS A NETTÓ VAGYON REÁLÉRTÉKE 2,5 – 3 ÉVVEL KORÁBBI SZINTRE ESETT VISSZA, AMI ERŐSÍTETTE AZ ÓVATOSSÁGOT ÉS CSÖKKENTETTE A FOGYASZTÁST

Az inflációs hullám hatására a bérek reálértéke 2,5, a nettó pénzügyi vagyon reálértéke 3 évvel ezelőtti szintre esett vissza.

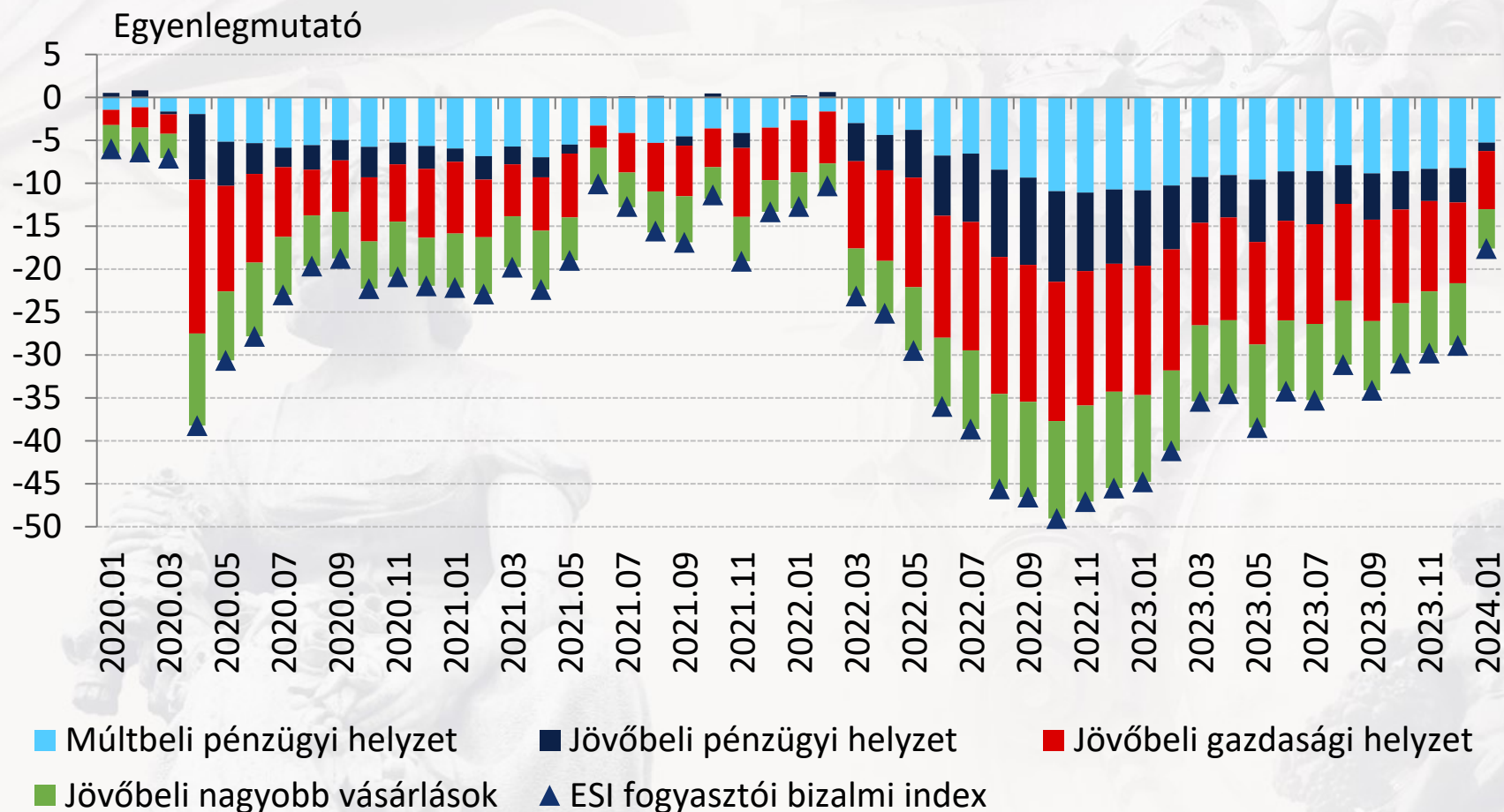
A pénzügyi vagyonuk reálértékének helyreállítása érdekében a háztartások 2022. vége óta jelentősen megnövelték folyó megtakarításaikat, ami a fogyasztás csökkenésében csapódott le.

A HÁZTARTÁSI SZEKTOR REÁL NETTÓ PÉNZÜGYI VAGYONA ÉS A NEMZETGAZDASÁGI REÁL BRUTTÓ ÁTLAGBÉR SZINTJE

Megjegyzés | 2010. évi átlagos árszinten, negyedéves értékek.

Forrás | KSH, MNB

A MAGAS INFLÁCIÓ NAGYMÉRTÉKŰ FOGYASZTÓI BIZALOMVESZTÉST OKOZOTT

Az árak nagymértékű emelkedése a koronavírus-járványnál is erőteljesebb bizalomvesztést okozott a lakosság körében.

A bizalom romlása visszatartotta a családokat a nagyértékű vásárlásoktól, és inkább a megtakarítások felé fordította őket.

A bizalmi index az infláció csökkenésével párhuzamosan javul.

AZ ESI FOGYASZTÓI BIZALMI INDEX ÉS ALTÉTELEINEK ALAKULÁSA

Megjegyzés | Szezonálisan és naptárhatással igazított adatok. Az egyes altételek megítélése 12 hónapra vonatkozik.

Forrás | Európai Bizottság, MNB

A FOGYASZTÁS FENNTARTHATÓ NÖVELÉSE

*100 éve Magyarország
gyarapodásáért*

$GNI - C - I - G =$ folyó fizetési mérleg egyenlege

GNI növekedésre koncentráló gazdaságpolitikára van szükség (termelékenység, belső értékteremtés)

A beruházások a fenntartható jövedelemnövekedés szolgálatában

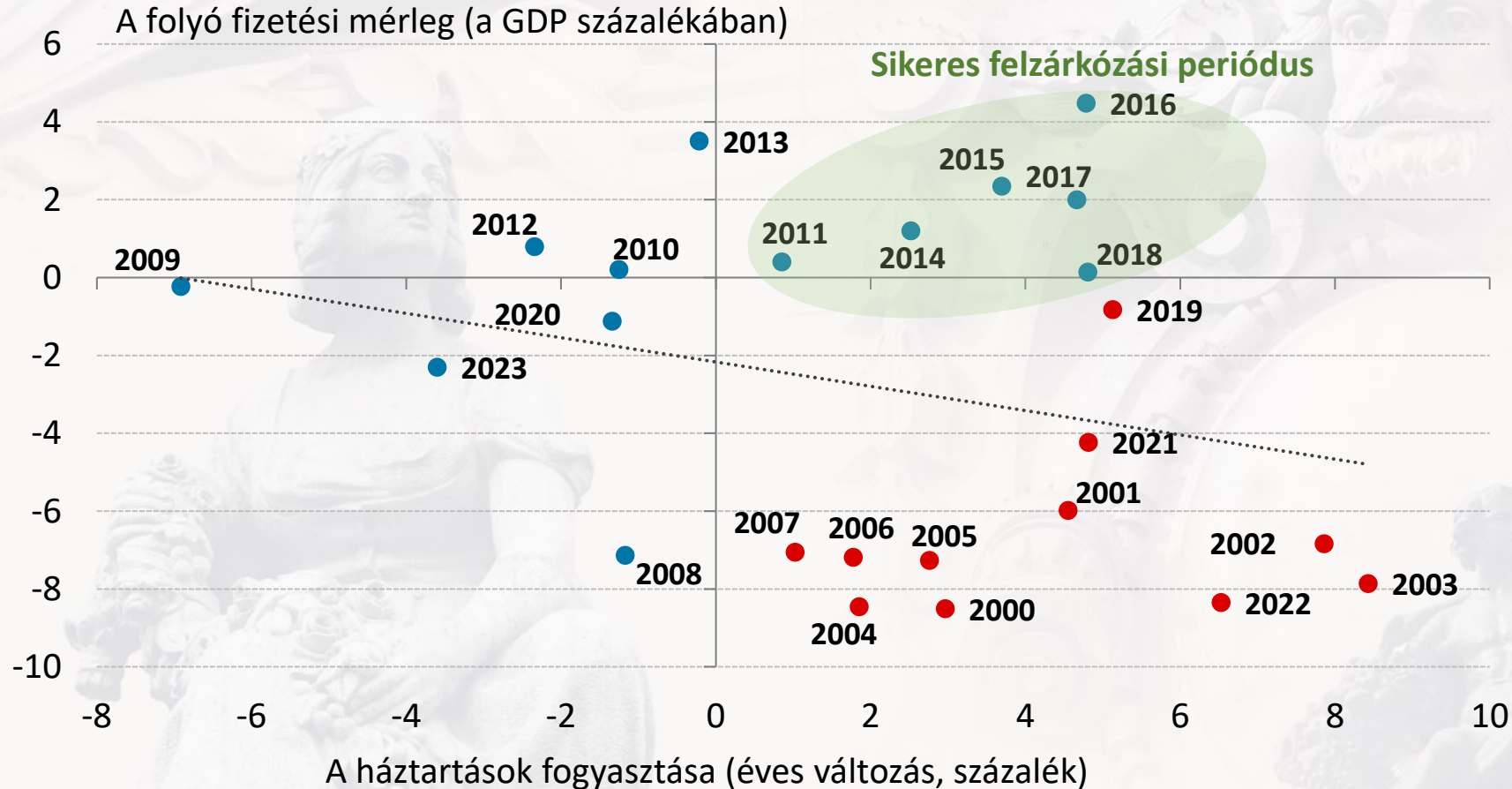

Egyensúlyozó, hatékony költségvetési politika

Folyó fizetési mérleg rovására nem lehet fenntarthatóan élénkíteni a belső keresletet

NEM SZABAD A FOGYASZTÁST A KÜLSŐ EGYENSÚLY KÁRÁRA NÖVELNI!

A háztartások fogyasztása és a folyó fizetési mérleg kapcsolatát tekintve az elmúlt évtized sikerei épp azt bizonyítják, hogy a **fenntartható fogyasztásbővülés nem a folyó fizetési mérleg rovására valósul meg.**

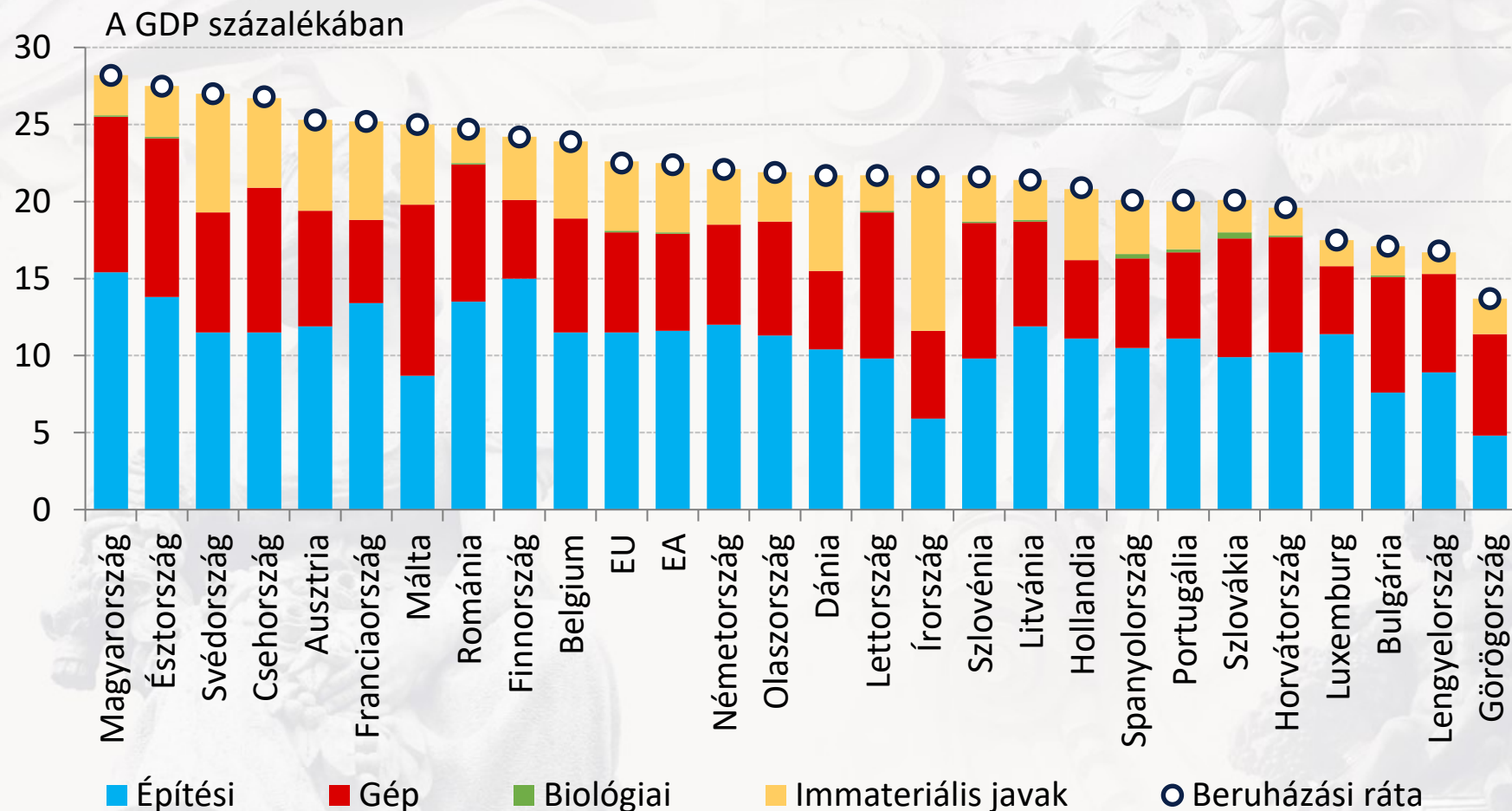
Ezzel szemben a 2000-es évek közepén a fogyasztás a külső egyensúly rovására bővült.

A FOLYÓ FIZETÉSI MÉRLEG ÉS A HÁZTARTÁSOK FOGYASZTÁSÁNAK ALAKULÁSA

Megjegyzés | 2023. első három negyedévre vonatkozóan. A folyó fizetési mérleg 2023. első három negyedévre négy negyedéves adatok alapján.

Forrás | KSH, MNB

AZ UNIÓS RANGSORBAN A LEGMAGASABB A HAZAI NOMINÁLIS BERUHÁZÁSI RÁTA, AZONBAN ALACSONY AZ OKOSBERUHÁZÁSOK ARÁNYA...

GDP-arányosan magasak a hazai beruházások, de ennek szerkezete nem felel meg a technológiai átállás igényeinek.

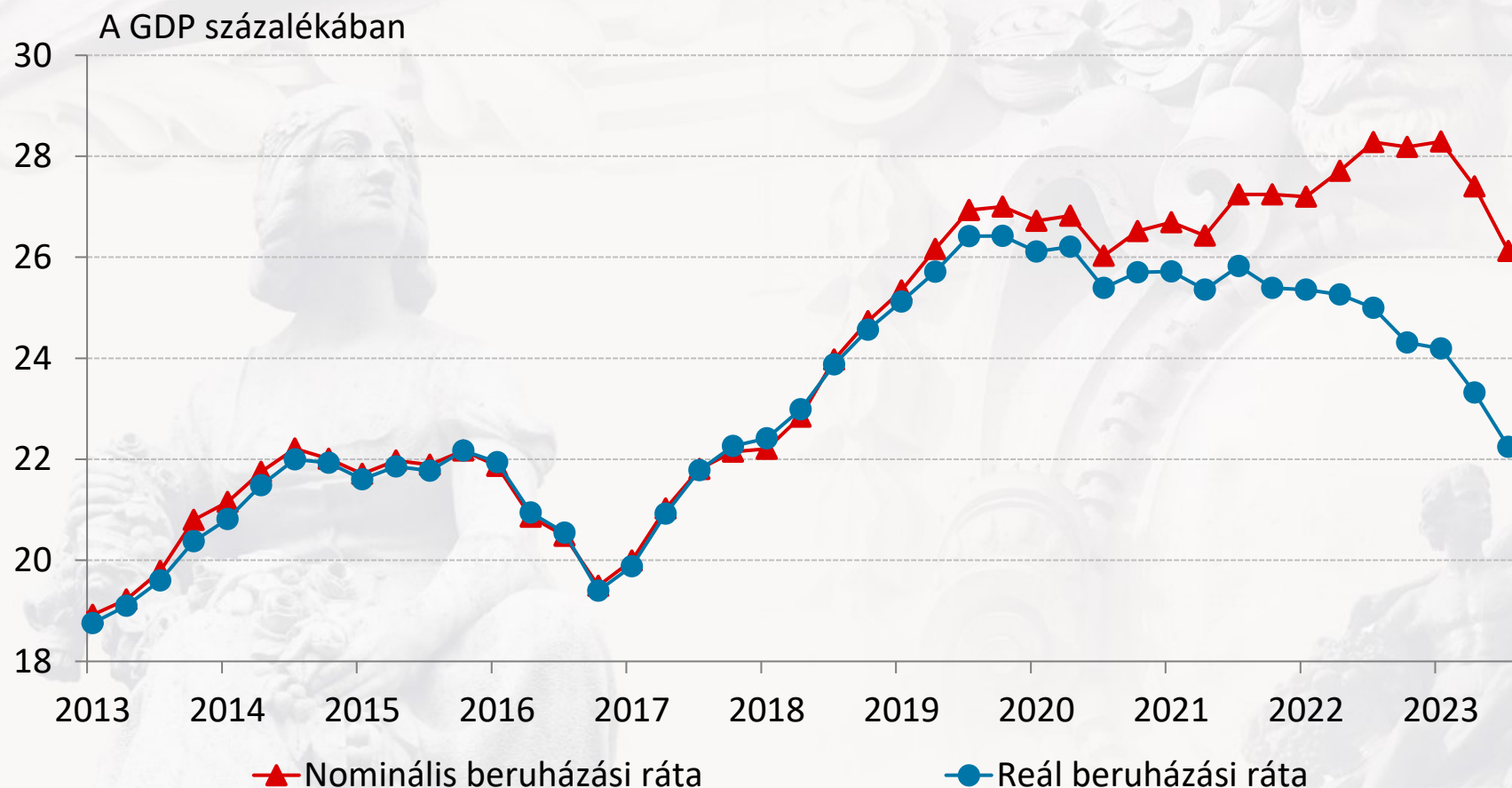
Az építési beruházások GDP-arányos értéke a legmagasabb az Unión belül, miközben **alacsony az „okosberuházások” és az immateriális javakba történő **invesztíciók** aránya.**

A BERUHÁZÁSI RÁTA ÉS FELBONTÁSÁNAK ALAKULÁSA, 2022

Megjegyzés | Ciprus esetében nem áll rendelkezésre adat.

Forrás | Eurostat

...ÉS A MAGAS BERUHÁZÁSI RÁTA JELENTŐS RÉSZBEN AZ ÁRAK EMELKEDÉSÉBŐL FAKAD, AMI ERŐFORRÁSOKAT VON EL A FENNTARTHATÓ NÖVEKEDÉSTŐL

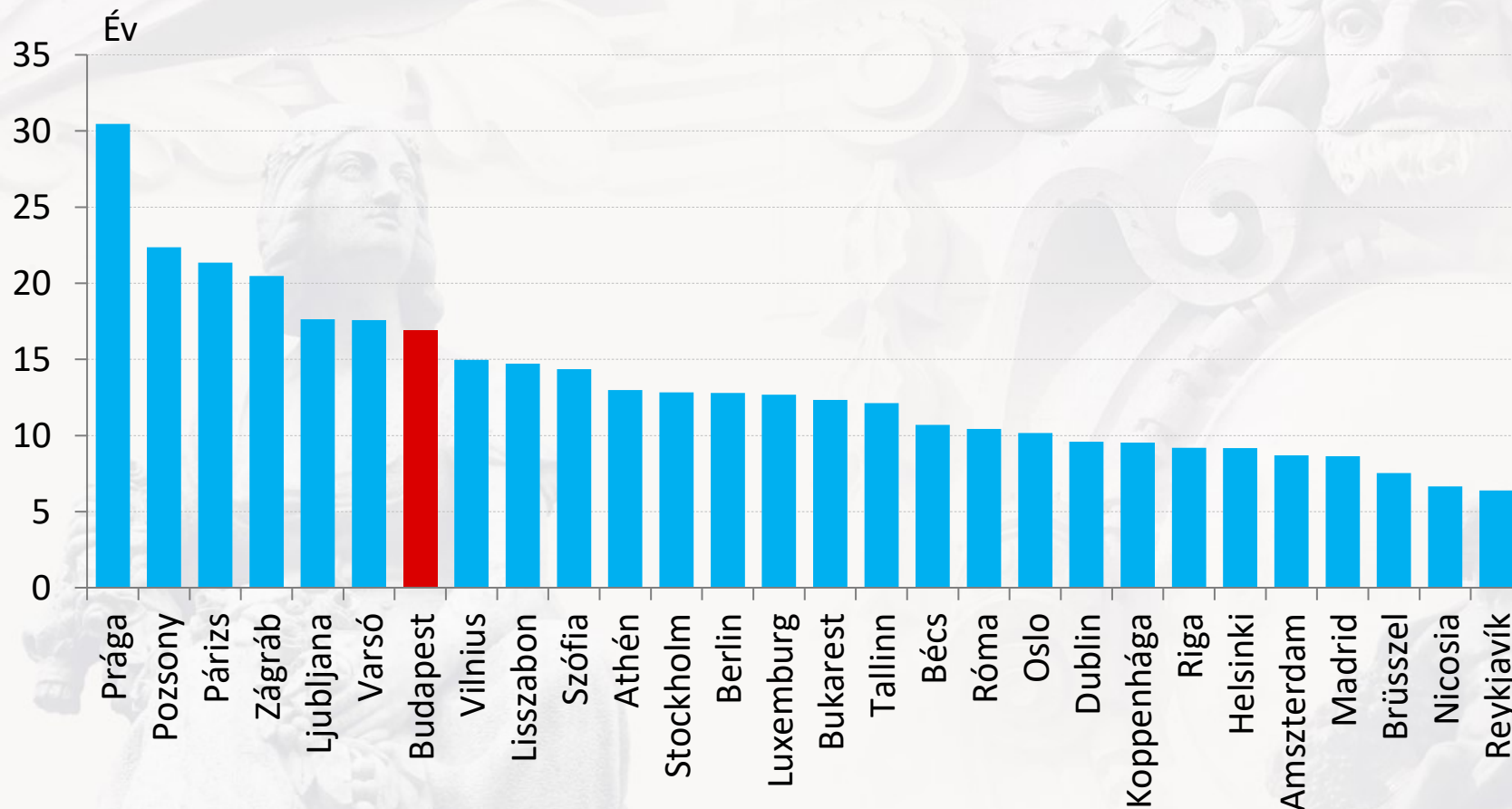
A beruházások magas arányát jelentős részben az árhatások magyarázzák. A nominális és a reál beruházások 2019-től fokozatosan elváltak egymástól, és 2023 harmadik negyedévében a reál beruházási ráta a GDP 22,2 százalékára csökkent, míg a nominális ráta a GDP 26,1 százalékán tartózkodott.

Ha a beruházások drágák, az erőforrásokat von el a gazdaság más részétől, így a családoktól és a fogyasztástól is.

A NOMINÁLIS ÉS A REÁL BERUHÁZÁSI RÁTA ALAKULÁSA HAZÁNKBAN

Megjegyzés | A reál beruházási ráta 2015. évi árak alapján. Négy negyedéves gördülőátlag.

Forrás | KSH, MNB

A lakásár/jövedelem-mutató azt szemlélteti, hogy hány évnyi jövedelem szükséges egy lakás megvásárlásához.

Budapesten 17 évnyi jövedelemre van szükség egy lakás vételéhez, ami nemzetközi összevetésben magas.

A magas ingatlanárak a családokat megtakarításra ösztönzik, ami hosszú távon is visszafogja a fogyasztást.

A LAKÁSÁR/JÖVEDELEM-MUTATÓ AZ EURÓPAI FŐVÁROSOKBAN, 2023. III. NEGYEDÉVBEN

Megjegyzés | A jövedelmek ingatlanárakhoz viszonyított aránya a városközponton kívüli átlagos ingatlanárak és az országos éves nettó átlagkereset hányadosa. 75 négyzetméteres lakással számolva.

Forrás | Eurostat, Numbeo, MNB

Nemzetközi, relatív pozíciónk a hazai egy főre eső fogyasztásban érdemben alacsonyabb, mint az egy főre eső GDP-ben. Néhány területen kifejezetten keveset költ a hazai lakosság. A jelenség mögött strukturális és ciklikus okok egyaránt állnak.

Az országhatárainkon belül megtermelt jövedelem 3-4 százalékaról le kell mondanunk. Ez egyrészt a hazánkban működő külföldi tőke jövedelméhez, másrészt a külső eladásodás nettó kamategyenlegéhez kapcsolódik.

Alacsony a magyar gazdaság termelékenysége és belföldi jövedelemtermelő képessége is. Ezek a tényezők hosszú távon korlátozzák a belföldi felhasználást és a fogyasztást.

A háztartási szektor jövedelmének aránya a bruttó nemzeti rendelkezésre álló jövedelemből (GNDI) közel 10 százalékponttal mérséklődött az elmúlt évtizedekben, és a munkajövedelmek aránya alacsony nemzetközi összevetésben.

2010 óta a háztartások rendelkezésre álló jövedelmének növekedése az egyik legdinamikusabb volt az EU-ban. A bruttó átlagkeresetek szintje az uniós rangsor alsó harmadában található.

A háztartások fogyasztási rátája fejlettségünkhöz képest alacsony, ami többek között az általános fogyasztói bizalom alacsony szintjével és a jelentős lakáspiaci áremelkedéssel magyarázható.

Előretekintve a fogyasztás emelkedéséhez a GNI növekedését célzó gazdaságpolitikára van szükség, aminek az alapja a hazai termelékenység és jövedelemtermelő képesség növelése, a bérek fenntartható felzárkózása és a hosszú távú bizalom erősítése.

*100 éve Magyarország
gyarapodásáért*

KÖSZÖNJÜK A
FIGYELMET!

mnb.hu